

Szerkesztőség: Klodóhivatal
és nyomda: Bnl. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürögnyomda:
Közöny. Arad. —: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdonosi
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
548, félve 274, negyed-
évre 137, havonta 79 Lej.
Külföldre havonta 90 Lejtel
kobb. —: Egyes szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. —: (Bucu-
realitáris 50 bani felár.)
Hirdetési tarifa szerint. —:

XLVII. évfolyam, 268. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1932. november 17

A nagy üzlet

Rövid néhány héten belül a világgazdaság érdeklődésének súlypontja a párisi nemzeti bank aranyat-rejtő kincses trezorjairól a washingtoni White House-nak arra a kis dolgozószobájára koncentrált, amelyben az Északamerikai Egyesült-Államok jelenleg még működő, de máris bukott elnöke, Hoover dolgozik. Azok a jegyzékek, amelyeket ezidőszereint külön-külön az angol, a francia, az olasz és a belga kormányok intéztek az uttó Görgörszág és Magyarország előbbi jegyzékei után az Unio pénzügyi kormányzatához és amelyben félreérthetetlenül bejelentették, hogy nem tudják az esedékes hadiadósságok részletét fizetni, megdöbbentő hatást váltottak ki a számokban gondolkodó amerikai közvéleményben, mert kiderült, hogy Európa győztesei sem hajlandók tovább viselni a vétkes világháború gazdasági következményeit. Az adós államok ragaszkodnak adósságaik leszállításához, vagy teljes törlesztéshez, mert akárcsak is nyerte meg a négyéves háborút 1914—1919. között, ebbe a véres kalandba belenyomorodott a győztes és a legyőzött hatalmak egész gazdasági élete.

Az európai vezetőállamok egységes adófrontjának kialakulása kétségkívül váratlanul érte az USA business-manjeit. Az elnökválasztás propagandája tulontul is lekötötte úgy a kormányzó republikánuspárt, mint az ellenzéki demokratapárt vezéreinek érdeklődését, semmint észrevették volna az Európa felől gomolygó sötét fellegeket. Salter angol pénzügyi szakértő bejelentése a választási döntés előtt villámcsapásként hatott. Amerika hivatalos köreire és gazdasági érdeklődésére egyaránt, mert az USA pénzügyi kormányzata az esedékes európai részletek befizetésétől tette függővé számtalan belföldi tartozása rendezését. Az európai adósok egységes elhatározása ezért érinti annyira érzékenyen Amerikát és most minden nagyobb gyárüzem, gazdaság, ipari és kereskedelmi kartell, tröszt és konzern éppúgy éri: mint a legkisebb farmer, hogy Anglia, Franciaország, Belgium, Olaszország, Görögország és Magyarország az ő zsebéből huzta ki a már benne érzett valutát.

Európai szemmel nézve az eseményeket, csöppet sem árt, ha „Uncle Sam” megérzi, hogy némi köze mégis csak van az európai politikai és pénzügyi válsághoz, amelytől minden időben lehetőleg függetlenül igyekezett magát. Hoover diplomatikus módon újabb egyévi moratórium tervét vetette fel, hogy ezzel halasztást nyerjen a problémával szemben, de kevés a valószínűsége annak, hogy ezt el is fogadják az érdekeltek. Az európai adósok számára a kínált haladék csak újabb kamatterheket jelent: a belföldi amerikai hitelezőknek pedig újabb várakozási időt. Mászóval: úgy az európai általános gazdasági, mint az amerikai belföldi termelési-válság további meghosszabbítását. Ki vállalja ezt...?

A világgazdasági helyzet alakulása megköveteli, hogy az Egyesült-Államok is meghozzák a maguk áldozatát a világháború-likvidálásának érdekében. A Monroe-elv közismert védőbástyája — Amerika az amerikaiaké! — nem védi meg a farmert a pénztelenségtől. Az amerikai államférfiaknak rá kell jönniök, hogy a szókimondó Borah szenátornak van igaza, aki azt hirdeti, hogy vizes-spongyát kell győgy szerül alkalmazni a hadiadósságok hosszú listájával szemben és aztán ki-ki kezdje újra a maga háztartása vezetését. Ha Amerika ezt belátja, úgy az egymással szemben eladósodott európai államok fellelékezhetnek, mert ha az Unio elengedi Franciaország hadiadósságát, semmi akadály sem lehet annak, hogy ugyan-

Botrányba fulladt a francia leszerelési terv

Leszerelés helyett új háborút akarnak. — Aknamunka Herriot miniszterelnök ellen. — Senki sem vállalja az új javaslat szerzőségét

Amerikának el kell engedni Európa háborús adósságait

Az egész világ érdeklődésének központjában most a francia leszerelési javaslat és Amerikának európai szövetségesei számára adandó válasz áll. Tudvalevően Herriot kormányelnök teljes nyíltsággal a katonai leszerelés mellett foglalt állást és részletes tervezetet terjesztett a hadügyi, tengerészeti, pénzügyi és gyarmatügyi miniszteriumok elé, amelyek magukévá tették a világbéket hozó óriási programot. Időközben Herriot miniszterelnök javaslatával szemben másik előterjesztés készült, amely megnehezítene a leszerelést és ezért úgy a francia, mint a külföldi világlapok ellenszenvvel fogadták a tervezetet, sőt a párisi lapok neveltségessé igyekeznek tenni a francia leszerelési kísérletet. A botrány miatt az új javaslat

szerzőségét egyetlen fórum sem vállalja, ami példátlanul komikussá teszi az elaborátum szerkesztőit.

A másik világesemény az Amerikai Egyesült-Államok most készülő állásfoglalása arról, hogy hajlandók-e elengedni volt európai szövetségeseinek tartozásait? Hoover érthető módon szabotálja a döntést és egyelőre hajlandó egy évvel meghosszabbítani a moratóriumot, mert a döntő állásfoglalást utódjára, Rooseveltre akarja bízni. Az egész világ közgazdasági tényezőit a hadiadósságok teljes elengedése mellett foglalt állást, mert ez biztosítaná az oly nehezen várt, megváltó világbékét.

A külpolitika mai nagyobb eseményeiről alábbi távirataink számolnak be:

Hoover újabb egyévi moratóriumot ajánlott fel, de az adós államok ragaszkodnak az adósságok leszállításához, vagy teljes törlesztéshez

Londonból jelentik: Washingtonban a belga nagykövet tegnap az angol, francia és olasz jegyzékekhez hasonló jegyzéket nyújtott át Stimsonnak. A belga jegyzék részletes tartalma egyelőre még ismeretlen, azonban a washingtoni külügyi államtitkárság köréből kiszivárgott hírek szerint a jegyzék nagyjából ugyanazt kívánja, mint az angol, a francia és olasz jegyzékek, mindössze a különbség az, hogy

a belga jegyzék teljesen a washingtoni kormány tetszésére bizza, hogy milyen rendszabályokat kíván foganatosítani.

A British United Press munkatársa tegnap hosszabb beszélgetést folytatott Hooverrel. Hoover kijelentette, hogy egyelőre még semmiféle pozitív terve nincsen, mielőtt határozná, szükséges, hogy a jegyzékek részleteit is megismerje, eszmecserebe fog bocsátkozni a jegyzéket átnyújtó államok képviselőivel és majd csak e megbeszélések után alakul kép arról, hogy mi a teendő. A maga részéről mindenestre — jelentette ki Hoover —

leghelyesebbnek tartaná, ha az általa nyújtott és róla elnevezett moratóriumot egy évvel meghosszabbítanák.

Nagy nehézséget jelent az a körülmény, hogy az Egyesült-Államok kormánya a belső tartozások rendezését a moratóriumév lejártával hozta junktimba, tehát újabb egyévi moratórium az amerikai belföldi tartozások ügyében a lehető legsúlyosabb komplikációt idézné elő. Hoover hangulyozta azonban, hogy mindezen meggondolások ellenére is Rooseveltnek ezt a módot fogja tanácsolni és reméli, hogy Roose-

ezt ne tegye Franciaország például — Romániával szemben. Bizonyos, hogy az amerikai gazdasági élet végeredményében így is nyer a tranzakciókon, mert a magukhoz térő európai államok új felvevő-piacokként jelentkeznek előbb-utóbb az amerikai termelvények számára.

Tehát a washingtoni Fehér-Házba tulajdonképpen a gazdasági világháború likvidálásának pillanata kopogtatott be akkor, amidőn az adós európai államok jegyzéke megérkezett

veit hajlandó lesz ezt a kiutat elfogadni.

Az amerikai sajtó is foglalkozik Hoover fenti nyilatkozatával és egyhangúlag hangoztatják, hogy Hoover javaslata eddig még a legészserűbb, mert bizonyosra vehető, hogy

az adós államok Franciaország és Anglia vezetésével az adósságok leszállítását — a jobbik esetben — azonban inkább a teljes törlesztést fogják követelni.

Hoover tegnap hosszú idő után újból megjelent a Capitol elnöki irodahelyiségében, azonban kijelentette, hogy semmiféle tárgyalásokba nem kezd, mindennemű döntéstől tartózkodik, ellenben megvárja, míg Roosevelt megérkezik és csupán csak vele együtt hajlandó döntést hozni.

A new-yorki sajtó egy része Hoover magatartását igen helyesli, azonban egyes lapok azon a véleményen vannak, hogy Hoovernek gyorsan kellene határoznia, nehogy az adósok újabb meglepetéssel álljanak elő.

Amerika fizetésképtelennek szerefné nyilvánítani Európát

Varsóból jelentik: A lengyel kormány ma szintén benyújtotta Washingtonban az angol és francia moratóriumhoz hasonló, fizetési haladékot kérő jegyzékét. Lengyelország ilyen irányú lépése élénk feltűnést keltett Európaszerte, de nem kisebb érdeklődéssel fogadta a világsajtó Olaszország hasonló jegyzékének nyilvánosságra hozatalát sem. Londoni jelentések ugyanis arról számolnak be, hogy az olasz kormány szintén a Hoover-moratórium meghosszabbítását kérte Washingtonból. Az

és most Amerikának afölött kell dönteni, hogy folytatni akarja-e a világ-romboló üzletét, vagy a világbékét választja-e? Nem kétséges, hogy Amerika a mindent letörő szivacsot választja, melynek működése nyomán ismét magukhoz térnek a gazdaságilag megnyomorított európai államok és újból azokká lesznek, amik a háború előtt voltak: Amerika legjobb vevői. És ez lesz a józanságukról, képességeikről híres amerikai businessmen-ek számára az igazi nagy üzlet.

olasz jegyzék azonban hangsúlyozza, hogy Olaszország eme lépése csupán az angol és francia kormányok támogatására szolgál, mert az esedékes fizetési részlet dollárkészlete létbe van helyezve és bármelyik pillanatban kifizethető.

Milanóból jelentik: Az olasz lapok kifejtik, hogy Amerika most olyan helyzetben van, amilyenben Anglia és Franciaország voltak akkor, amidőn be kellett látniok, hogy Németor-

Franciaország megbánta leszerelési javaslatát

Párisból jelentik: A francia leszerelési tervezet nemcsak a külföldi sajtóban, hanem a francia közvéleményben is élénk ellenszenvet vált ki az utóbbi időben. A tervezet közvetlenül az utolsó pillanatban lényegesen megváltoztatták, a francia vezérkar kívánságára és a támadásokkal szemben olyan álláspont alakult ki, hogy sem a kormány, sem a vezérkar nem vállalja a megváltoztatás kezdeményezésének ódiáját. A kormány részéről olyan nyilatkozatok hangzottak el, hogy

Németország visszautasította a francia leszerelési nyilatkozatot

Berlinből jelentik: Németország rendkívül éleshangu nyilatkozatban utasította vissza Franciaország leszerelési tervét. A nyilatkozat megállapítja, hogy a francia javaslat tulajdonképpen nem is a leszerelést tervezi, hanem olyan terv, amelynek célja az, hogy az európai politikát a francia politikához illessze. A francia terv csak az 1924. évi genfi jegyzőkönyvnek új formában való felújítása és célja nyilvánvalóan az, hogy biztosítsa Európa jelenlegi területi status quo-ját. Németország egyenjósítási igényeinek teljesítését kilátásba helyezi ugyan a francia tervezet, azonban annak bekövetkezése csak bizonytalan és messze jövőben várható. A tervezet ezenkívül a francia nehéz tüzéség megmentését szolgálja és célja általában az, hogy hosszú időre biztosítsa franciaország katonai hegemoniáját az európai államokkal szemben.

Londonból jelentik: Angol politikai és diplomáciai körökben hidegen fogadták Herriot leszerelési tervét, de ugyancsak kedvezőtlen fogadtatásban részesült a terv a genfi leszerelési bizottság tagjai között is.

Franciaország új háborút készít elő

Berlinből jelentik: Franciaország egészen fantasztikus arányú háborús felkészültségéről fest képet a „Kölnische Illustrierte Zeitung“ legújabb száma, amelyet az újság teljesen a francia fegyverkezés ismertetésének szentelt. Az adatok tömegéből, amit a lap felhalmozott, komor és fenyegető kép tárul az olvasó elé: egy állig felfegyverzett, egész politikájával és admínisztrációjával a háborúra beállított hatalom képe, amely készen áll arra, hogy

hat nap alatt ötmillió katonát dobjon egy új háború frontjára.

Különböző leszerelési konferenciákon a francia államférfiak nyomatékosan kijelentették, hogy Franciaország mindent megtett arra, hogy leszereljen és jelenlegi hadereje kizárólag a nemzet biztonságát szolgálja. A kölni újság cikke szerint

a leszerelt francia haderő nagyobb, erősebb és hatalmasabb, mint bármely országé valaha volt.

Tiltakozás a franciaellenes támadások miatt

Párisból jelentik: A lapok tiltakoznak az ellen a rendszeres franciaellenes propaganda ellen, amelyet a „Kölnische Zeitung“ külön számának „Franciaország fegyverben“ című cikke jelent. A Journal különösen kiemeli, hogy Franciaország ismételtén kifejezésre juttatta békés szándékait, amivel szemben Németország az egyetlen a nagyhatalmak közül, amely vonakodott csatlakozni az általános döntőbíráskodási egyezményhez.

A francia nemzetvédelmi költségvetés nincs álrühába bujtatva, úgy mint Németországé.

A Dunkerque cirkálónak a kölni lap által kifo-

szág nem fizethet tovább tartozásait. Ha a közel kongresszus folytatja logikátlan ellenzését, — írják az olasz lapok — akkor *Európa Németország mintájára egyszerűen be fogja szüntetni a fizetéseket.*

Londonból jelentik: A Morning Post hangoztatja, hogy Amerika a fizetési haladék megtagadásával a gögös Európa megalázását akarja elérni és fizetésképtelenség bevallására szorítné kényszeríteni Európát.

a leszerelési tervezeten semmiféle változtatás nem történt, csupán formai kiigazításról lehet szó. Pertinax az Echo de Parisban hangsúlyozza, hogy a tervezet mai szövege a Tardieu-tervvel közeli rokonságban van, azonban Tardieu élénk tiltakozását fejezte ki aziránt, hogy tervét azonosítsák a jelenlegi leszerelési tervvel. A lapok élénk gunnyal írnak erről a már-már botrányra fajuló leszerelési ügyről és hangoztatják, hogy senki sem vállalja a tervezet szerzőségét, miután a kormány elhárította magától azt.

gásolt megépítése a legnagyobb mértékben jogszerű, mert az tulajdonképpen pótlásra szolgáló egység, úgy mint azok, amelyeket Anglia építtetett.

Lázasan várják Bucurestiben Oroszország döntését a megnemtámadási szerződésről

Az ellenzék erős támadást készít elő. — Titulescu elhalasztotta utazását

A képviselőház tegnapi ünnepélyes megnyitása óta külsőleg nyugalom uralkodik a politikai klubokban, mert az összes pártok feszült, figyelemmel várják az orosz választ a megnemtámadási szerződés ügyében. Beavattak bizakodva néznek az események elé. A miniszterelnök ma behatóan tárgyalta a francia és a német követekkel ezzel a kérdéssel kapcsolatban.

A belpolitikai ügyekről alábbi távirataink szólnak:

Ellenzéki támadások

Bucurestiből jelentik: A parlamenti ülészek megnyitásával kapcsolatosan az ellenzéki pártok nagy attakra készülnek a kormány ellen. Mozgalmasnak ígérkezik ez az ülészek, amelyen Maniu Gyulának és kormányának előreláthatólag heteken át kell állnia a támadások pengőtűzét. A legvehemens kampányra természetesen a liberális-párt készül, Duca vezetésével. A liberálisok nyomban az ülészek kezdetén, előreláthatólag már néhány nap múlva, felrobbantják az első bombát: interpellációt terjesztenek be a Kamarához a román-orosz megnemtámadási szerződés kapcsán. Követelni fogják, — mint jólétesült fővárosi lapok írják — hogy a kormány haladéktalanul hívja össze a Kamara külügyi bizottságát és annak ülésén számoljon be az egyezmény kérdésében eddig folytatott tárgyalásokról. Itt azt remélik, hogy Vaida Sándor volt miniszterelnök barátai melléjük állnak a Titulescu ellen tervezett támadásnál. A harc színtere ezután a parlament üléstermébe helyeződik át és úgy az új közigazgatási törvény tervezetét, mint a genfi egyezményvel kapcsolatos pénzügyi javaslatokat igyekeznek elbuktatni. Körülbelül hasonló álláspontra helyezkednek a néppártiak, Bratianu György-pártiak, cuzisták és vasgárdisták. Mindezekon felül a kormánynak harcolnia kell a most kilépett Juniannal és frakciójával, amelyhez a Lupu- és Goga-pártiak csatlakoznak. Ez a három párt az általános és városi adósokra is kiterjedő konverziót, az inflációt és a külföldi adósságok fizetésének időleges megszüntetését követeli.

A román-orosz megnemtámadási szerződéssel kapcsolatosan különben érdekes cikket közöl mai számában a Cuvantul. A lap megállapítja, hogy Franciaország — a külügyminisztérium minden cáfolata dacára — nem fogadta el a közvetítő szerepet Bucuresti és Moszkva

Megkötötték az olasz-magyar kereskedelmi szerződést

Budapestről jelentik: A képviselőház külügyi, gazdasági és közlekedési bizottságai ma ülést tartottak, amelyen megjelent Gömbös Gyula miniszterelnök is. Gömbös olaszországi utjának eredményeiről, a sikeresen megkötött kereskedelmi szerződésről számolt be a bizottságok előtt. A magyar-francia pótegyezmény, a magyar-cseh árumegállapodás képezte az ülés további tárgyát.

A német kancellár befejezte a kihallgatásokat

Berlinből jelentik: Papen birodalmi kancellár ma délelőtt fogadta Kaas prelátust és Joos képviselőt, a centrumpárt vezetőit, majd délután Scheffer bajor néppárti képviselővel és Dingelderrel, a német néppárt vezető emberével tanácskozott. Ezzel egyelőre be is fejezte Papen a pártokkal folytatott tárgyalásait, miután a szociáldemokraták már tegnap lemondták meghívásukat és Hitler, aki szintén meghívást kapott, 24 órai gondolkodási időt kért.

között. A francia külügyminisztérium közölte, hogy hajlandó a román javaslatokat Moszkvában juttatni, azonban nem vállalhatja a közvetítői szerepet. A bucuresti-i lap hivatkozik a Le Temps egyik legutóbbi számára, amely kategorikusan megcáfolja mindazokat a kormánykörökből eredő információkat, amelyek Franciaország közvetítő szerepéről beszélnek. A francia kormány közölte Puaux bucuresti-i francia követ útján Titulescuvval, hogy a Keresztkormány bukása óta ilyen szerepre Oroszországgal szemben nem is vállalkozott. A Cuvantul megállapításai szerint november 15-től különben Franciaország egyáltalában nem avatkozik a román-orosz tárgyalásokba. A bucuresti-i lap híradata politikai körökben nagy feltűnést keltett és most érdeklődéssel várják a kormány választát.

A parlament megnyitásával valamennyi ellenzéki párt élénk aktivitásba fogott. A pártok erre a hétre hívták egybe végrehajtó-bizottságaikat, amelyek döntenek az állásfoglalás, illetve a felirati vita alatt elhangzó beszédek tekintetében. Valószínűleg számos interpelláció is fog elhangozni a közeli üléseken, elsősorban a külügyi problémák iránt várható érdeklődés megnyilvánulása.

Iasiból jelentik: A román nők politikai és polgári emancipációjáért küzdő egyesület tegnapi gyűlésén elhatározta, hogy memorandumot intéz a kormányhoz, amelyben tiltakozik az államhivatalokban dolgozó női tisztviselők leépítése ellen.

Fontos pénzügyi reformok

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumból eredő értesülések szerint a minisztériumban fontos pénzügyi reformokra készülnek. A reformokkal kapcsolatosan elhatározták, hogy az új költségvetési év nem a szokás szerinti január elsején, hanem április elsején kezdődik. Az adókievetésekkel kapcsolatban az a határozott vélemény merült fel illetékes pénzügyi körökben, hogy az adókat emelni nem szabad, mert a közterhek máris sokkal nagyobbak, mint amennyit a kereskedelem és ipar elbírnak. A jövedelem emelkedését a vámtarifa és szeszmonopólium reformjától remélik. A vámapparátust egyszerűsíteni fogják, viszont az ellenőrzés sokkal szigorubb lesz, mint eddig volt és a büntetések összegét is lényegesen emelik. Radikális változások történnek a szeszmonopóliumnál, ahol Rist francia pénzügyi szakértő

Mindennemű textilárut olcsón csak a

286

TEXTIL CENTRAL-ban lehet

Arad, Megyehez szemből.

tanácsai nyomán járnak el. A szeszmonopólium vezetésében is nagyobb változások készülnek.

Izgalmas várakozás előzi meg az orosz választ

Bucurestiből jelentik: Hivatalos információk szerint Titulescu csak november végén utazik Genibe. A geníi egyezmény ügyében még nincs döntés. Az oroszok választ holnapra, vagy holnaputánra várják. Kétségtelennek tartják, hogy hajlandók lesznek a további tárgyalásokra. Cadere varsói követ további rendelkezésre Bucurestiben maradt.

Bucurestiből jelentik: Pavel Radulescu külügyi alminiszter tegnap kihallgatáson fogadta

Cadere varsói követet, aki a román-orosz meg-nemtámadási szerződés ügyében folyó tárgyalások jelenlegi állásáról tett jelentést. Cadere-nek már két nappal ezelőtt el kellett volna utaznia állomáshelyére, azonban szabadságát néhány napra meghosszabbították, mert remélik, hogy addig megérkezik a szovjetkormány válasza, amely minden valószínűség szerint meg fogja könnyíteni a tárgyalások folytatását.

Bucurestiből jelentik: Az avoescanusok ma délelőtt gyűlést tartottak, amelyen a parlamenti aktivitásukat tárgyalták meg. A liberálisok parlamenti csoportja szintén ülést tartott, amelyen a napirendelőtti felszólalások és interpellációk kérdésével foglalkoztak. A liberális-párt holnap folytatja az értekezletet és akkor a kormány által előterjesztendő törvényjavasla-

A román és magyar rendőrségek együtt nyomozzák a valutacsempészeket

Előkelő gyanúsítottak a budapesti fogházakban. — Feljelentés nagyvállalatok vezetői ellen. — Lefoglalt betétkönyv

A budapesti ügyészség utasítására a rendőrség mindent elkövet, hogy megakadályozza a valuta-börze működését.

Rengeteg ember neve forog a rendőrségi nyomozás gyanúsítottjai listáján,

akik közül sokan kerülnek még letartóztatásba. A nyomozás számai külföldre is elvezetnek, többek között Romániába is, ahonnan tegnap Budapestre érkezett egy előkelő rendőrségi főtisztviselő, egy ügyvéd kíséretében. Ezek meglátogatták dr. Kotsis Miklós ügyészségi alelnököt, akitől bizonyos romániai gyanúsítottak ügyére vonatkozólag kértek felvilágosítást. Ezeknek a romániai gyanúsítottaknak ügye összeköttetésben áll a budapesti ügyekkel.

A néhány nappal ezelőtt letartóztatásba helyezett Weinberger Józsefinél — mint ismeretes, —

100.000 pengős betéti könyvet foglaltak le,

ama gyanu alapján, hogy ez az összeg fedezet képezte különböző valutáris ügyleteknek. Weinbergernél találtak nagymennyiségű idegen valutát is, amikről megállapítás nyert, hogy ezek a rendeletek ellenére, nem voltak bejelentve a Nemzeti Banknál. A legtekintélyesebb pénzember a letartóztatottak között Guttman Mór bankár, aki azonban

teljes tagadásban van.

A rendőrség megállapította, hogy több gyanúsított üzleti összeköttetésben állott Guttmannal, akitől valutát vásároltak, ámde Guttmann azt állítja, hogy ő nem adott el senkinek valutát, de lehet, hogy alkalmazottai mellékfoglalkozásként kötöttek ilyen tiltott ügyleteket.

Itt említjük meg, hogy a rendőrségi nyomozás során tegnap előállították Rác Simon tőzsdebizományost, aki az adatok szerint 2000 schillinget vásárolt Guttmann bankházától. Az ügyben a rendőrség most már tisztázta az eset körülményeit és rövid kihallgatás után Rác Simont elengedték, de az eljárást azért folytatják ellene. Az ügyészség folyosója napok óta szinte feketélik a letartóztatott emberek

hozzátartozóitól. Elegánsan öltözött uriaszonyok és férfiak járnak föl és alá az ügyészség folyosóján és mindegyik várja az alkalmat, hogy valami hírt hallhasson letartóztatásban levő hozzátartozójáról.

Egyébiránt alig mulik el nap, hogy följelentések ne érkezzenek előkelő nagy vállalatok vezetői ellen. Persze legtöbbször kiderül, hogy a feljelentés alaptalan és bosszu műve, mindazonáltal minden egyes följelentést lenyomoztatnak. Budapesti nagy pénzintézetek funkcionáriusait sem kímélik meg a névtelen följelentők.

A magyar Kuria ítélete a bukott Földhitelbank vezérigazgatója ellen

Tizenötmilliót kell visszaiézni Paupera Ferencnek

Budapestről jelentik: A Pénzügyi Központ mint felszámoló, a felszámolás alatt álló Földhitelbank nevében 1,266.885 pengő erejéig polgári pert indított Paupera Ferenc országgyűlési képviselő, a Földhitelintézet volt elnökigazgatója ellen. A perben ezenkívül alperesként szerepelnek a Földhitelbank volt igazgatói is. A pör azért indult meg Pauperával szemben, mert a Pénzügyi Központ szakemberei a revízió során a Földhitelbank könyveiben egy 840.000 pengős fiktív számlára bukkantak, a mely a könyvekben Pál János néven állt. Erre a számlára Paupera Ferenc fedezetül átengedte 450.000 pengőről szóló betéti könyvét és 100.000 pengős folyószámlakövetelését, úgy hogy ezek leszámításával a tényleges követelés körülbelül 320.000 pengőre rug. Ebből a 320.000 pengős összegből végül is olyképpen vált 1,266.885 pengő, hogy a Pénzügyi Központ az alapösszeget az 1927. év januárjának második napjától kezdődően a szokásos kamatlábbal felkamatoltatta, egyszóval itt

a kamatok végeredményben több mint 900.000 pengőt tesznek ki.

Paupera Ferenc a polgári perben eleinte nem

Öngyilkos lett a szabad-szerelem női apostola

Budapestről jelentik: Spirescu Ignácné lasi-i származású. Budapesten letelepedett aszszony ma éjszaka Öntőház-uccai lakásán veronállal megmérgezte magát. A mérég gyorsan felszívódott szervezetébe és reggelre kiszervevedett. Spirescu Ignácné nagyon gazdag aszszony hírében állott és tekintélyes vagyona volt az egyik budapesti nagybankban. Az öngyilkos régebben nagy nemzetközi összeköttetésekkel dicsekedhetett, így több európai politikus és diplomata barátságát élvezte. A régi nemzetközi politikai élet előkelőségeivel tartott fenn szorosabb összeköttetést. Az uriaszony fiatal korában ugyszólván az egész világot beutazta és sorozatos botrányok jelölték európai körútját, amelyen a szabadszerelem propagálásának szentelte minden idejét. Spirescu Ignácné már évek óta súlyos idegbajban szenvedett és a feltevések szerint emiatt követte el az öngyilkosságot.

Spanyolországban terjed a forradalom

Kihirdették az általános sztrájkot

Sevillából jelentik: A Spanyolországban uralkodó forradalmi hangulat egyre nő. A szakszervezetek szövetsége tegnap Sevillában általános sztrájkot rendelt el, amely ma reggel kezdődött meg. Már tegnap este híre terjedt a szakszervezet határozatának és miután köztudomásra került, hogy a pékek is beszüntetik a munkát, az esti órákban a felizgatott lakosság valósággal megostromolta a pékműhelyeket. Ma reggel a sevillai pékek már nem álltak munkába. Egyelőre a katonai pékek látják el a lakosságot. A sztrájkhoz a softőrök is csatlakoztak. A villamosok rendőri védelem alatt közlekednek. Eddig nem történtek incidensek,

védekezett. Ilyen körülmények között a törvényesek a volt elnökigazgatót a teljes kereseti összegben, 1,266.885 pengőben elmarasztalta és egyben megfelelő perköltség megtérítésére is kötelezte.

Másodfokon a budapesti tábla Löw-tanácsa előtt Paupera olyan értelmű védekezést terjesztett elő, amely szerint Paupera Ferencnek is fennáll a Földhitelbankkal szemben egy jelentős összegű aranyszámla követelése. A tábla Paupera Ferencet 460.000 pengőben (15 millió lej) marasztalta el, egyben az összeg után járó 5-százalékos kamatok megfizetésére is kötelezte, viszont a perköltséget mindkét félle szemben megszüntette.

A felülvizsgálati kérelmek a kir. kuria elé kerültek, amelynek Ternovszky-tanácsa ma kihirdetett véghatározatában a felperes Pénzügyi Központ felülvizsgálati kérelmének részben helyt adott; és pedig annyiban, hogy feloldotta a táblának az ugynevezett Virág-féle követelést elutasító határozatát. A Pénzügyi Központ ugyanis nemcsak a Pál János néven, hanem egy Virág János néven talált követelést is peresítette és a felperesnek ezt a követelést a tábla elutasította, egyedül a Pál-féle összeget ítélvén meg a Pénzügyi Központnak.

Súlyos autószerencsétlenség Pesten

Budapestről jelentik: Az Arany János-ucca sarkán. Kemény Dezső budapesti ügyvéd autója beleszaladt egy villamoskocsiba. Az autó felborult és utasai: Kemény Dezső ügyvéd, valamint Liebesny William német gyáros súlyos agyrázkódást szenvedtek, de a softőrnek különösebb baja nem történt. Az ügyvédet és a gyarost bebeszállították az egyik szanatóriumba, a softőrt pedig azonnal letartóztatták.

GORSO-mozgó! Csak egy napra prolongálva.

Az óriási érdeklődésre való tekintettel még egy, napig játszuk

TARZAN, az őserdők urát

JOHNY WEISSMÜLLER, a csodaszóval. Siessen, ha még nem látta, mert több alkalom nem lesz. Előadások 5. 7¼ és 9¼ órakor.

Holnap „AZ ASZFALTBETYAR!” Willy Fritsch és Camilla Horn

Ma d. u. 3 órakor!

Ghéczy pályadíjat nyert színműve:

Gyimesi vadvirág.

Kompóthy Gy., Kiss Ferenc, Mihály Vilcsi.

Jegy lei 8.—

Aradi ifju borzalmas szenvedései a francia idegenlégióban

Bénán, betegen félévig gyalogolt Strassburgtól Aradig -- Akit a honvág hajtott haza -- Beszélgetés a kalandvág áldozatával

Emberfeletti szenvedések országutját járta meg, regényekbe illő kalandok egész sorozatát élte át Zombory József, aki Bénán, szélütötten került most haza Aradra 13 évi távollét után. Zombory József, a francia idegenlégió szolgálatában töltötte el fiatal életének legszebb éveit s most, harmincéves korában rokkanttá vált, belesodródott az élet elesettjeinek szomorú tömegébe. Csak az a vágy lobogott még benne: hazajönni szülőföldjére, ahonnan 13 év előtt fiatalos rajongással, életkedvvel telve indult el a messzeségben délbábként csillogó, csábitó kalandok felé.

Zombory József 1919. decemberében indult el Aradról az élet országutján a szenvedések felé. Alig volt 18 éves és az ifjuság regényességért rajongó tüze sodorta végzeté felé. Villanszerelőnek készült, de a szürke munkásélet nem hatott rá hívogatólag. Sokkal csábitóbb volt a francia idegenlégió színes, kalandokkal teli élete, a Szahara titokzatos mesevilága és az exotikus világ aranysengése: öt évi szolgálatért 35.000 frankot ígérték, egész vagyont, gazdagságot... Ha majd visszatér, családot alapíthat, kis házat, üzletet vehet és boldogan élhet hazájában... Ez volt Zombory József és a többi négyszáz magyar fiú álma az 1919-iki decemberi napon, amikor a francia idegenlégió egyenruhájában vonatra ültek Szegeden és elindultak Algeria felé.

Ez volt az ifjuság álma. És mi a valóság?... Hideg, sötét pincelakásban, sápadt arcu, összetört, béna ember fogad. A szenvedések eltörölték arcáról a kor jeleit, kezében botot tart és összegörnyedve, letargikusan ül székén. Kérdéseimre beszélni kezd, szagattott, tagolt mondatokban. Mialatt nikáról mint súlyos kövek gördülnek le a szenvedések emlékei, réveteg szemében fény gyul ki az átélt kalandok, színes élmények csillogása.

„A nap lorrón tüzött és itt kezdődött a kálváriánk,”

Négyszázunkat angazsáltak a francia idegenlégióba 1919. decemberében — kezdi lassan, emlékei között kutatva, — Szerbián, Bulgárián,

sek... Mintha csak egy izgalmas „Kék-csillag”-regényt, vagy eleven cselekményű filmet pergetnének le előttünk..

— Marokkóban szenvedtünk legtöbbit — folytatja Zombory halkán — Sidiből ide kerültünk és két évig állomásoztunk itt az I. légionárus-ezreddelel.

Négyszáz magyar fiú.. Ma talán már százan sem élnek közülük... Háromszázat a sivatag homokja takar..

Harcok?... Igen, azok is voltak, de a legnagyobb ütközetről, amely egy oázis mellett folyt le, csak attól a 17 embertől hallottunk beszélni, akik 25.000 főnyi hadseregből maradtak életben... Borzalmas halálaratás volt az..

— Még a Sidi-bel-abbesi iskolában történt — így beszéli el saját szenvedéseit — hogy egy tiszt megsértéséért a legsúlyosabb büntetésre ítélték. Forró, kegyetlen napsütésben kikötöttek az iskola udvarára egy karóhoz és ott kellett állnom egy óra hosszat a legyek és különböző férgek prédájául. Alig tíz percig álltam ott és úgy éreztem, hogy a fényes, csillogó homokszemek behatolnak az agyvelőmbé... Elvesztettem az eszméletemet, de felocsoltak és így ment ez egy órán keresztül.

— Legborzalmasabb emlékeim közé tartozik az 1922. július 2-iki lázadásunk.

Nem bírtuk tovább a bánásmódot, a kutyáknak való kosztot, a kemény, kegyetlen munkát.. Felázadtunk, de belénk folytatták a lázadást. Szemünk előtt tizedelték meg csapatunkat... Ott álltunk sorban és minden tizedik ember „beleharpott a homokba”..

Elmondta aztán, hogy a Marokkóban eltöltött két év után ismét Sidi bel Abbesebe kerültek, majd egy évre rá a kínai Tonkingba vezényelték ki őket, az ottani lázadások elfoitására.

— A lázadást akkorra már leverték — folytatta Zombory — és mi 1925-ben visszatértünk Afrikába.. Egyedül Kinában volt jó dolgunk légionista szolgálati időnk egész tartama alatt.. A ríff-kabil-háborúk már lezajlottak, amikor visz-

küdt a fehér kórházi ágyon... Ponciustól Pilátusig járkált kihncselt, könyörgött állampolgárságért, mert sem a magyar, sem a román konzulátuson nem akarták elismerni állampolgárnak. Ekkor már olyan nagy honvágya támadt, hogy elhatározta: bármilyen uton-módon hazamegy.

Strassburgból Aradra — gyalog rémes szenvedések között

1932. július 1-én elindult gyalog Strassbourg-ból. Országhatárokon, erdőkön, elhagyatott sikságokon keresztül vitte béna lába az idegenlégió megrokkant katonáját.. Vallomása szerint eleinte 55 kilométert tett meg naponta (?), de a legkevesebb 35 kilométerrel jött utja végén... Csűrőkben, istállóknak hátt, a jószívű emberek kegyelemkenyerén élt, éhezett, fázott, de hajította előre a honvág. Ez adta neki az emberfeletti erőt, hogy elérte célját.

A bajor határ átlépéséért 14 napot tilt, majd Stuttgart, Ulm, Regensburgon, Passaun keresztül az osztrák határt átlépve, Bécsba érkezett, ahol ismét 30 napra itélték határátlépésért. Innen magyar földre jutott Sopronon, Győrön, Cegléden, Kecskeméten át a kurticsi határt is elérte. Itt tartózkodott és csendőri fedezettel hozták be Aradra. Négy és fél hónapi vándorlás, gyaloglás után végre itthon volt az aradi szigurancán, ahonnan családja kérésére engedték ki, míg sorsa felett a hatóságok döntenek.

Zombory József reménykedik.. Hiszi, hogy végre révbe jutott. Eltérőzött, elsodort életében talán egy kis nyugalom, csendes korszak következik. És rendületlenül bizik gyógyulásában is. A francia orvosok azt mondták, hogy három év alatt gondos ápolás mellett teljesen felépül, teljesen visszanyeri beszélőképességét is. Igen, de ehhez pénz kell, nyugodt, gondoktól mentes élet.. Zombory pedig 13 év után felforgatott, inséges világot talált itthon és szüleinek pincelakásában ott virraszt a munkanélküliség árnyéka..

Befejezésül álljon ez az epizód: két gyerek beszélget a moziképek kirakata előtt.. Fiatalok, pályát választottak, tanultak is és most munkanélkies.. Elöttük a fotográfiákon ott csillog a Szahara csábitó, délibábos, rejtelmes világa.. Arról beszélnek, hogy milyen jó volna beállni az idegenlégió katonái közé.. Hívja, csalogatja őket a messzeségben csillogó diadalmas kaland.. Éppen úgy, mint 13 évvel ezelőtt Zombory Józsefet..

Csányi Piroksa.

Aradi Filharmonia Egyesület

Ma, csütörtökön este pontosan 9 órakor **Zenekari hangverseny a Kulturpalotában!**

Vezényél: **SHUK LAJOS.**
Jegyek: Sándor Ferencnél, Lej 30-120

Törökországon keresztül robogott velünk a vonat. Konstantinápolyban másfél hónapot vesztegeltünk, halóra vártunk, hogy Afrikába szállítsanak bennünket. Végül az „Odessa” nevű olasz hajó fedélzetén átkeltünk a Földközi-tengeren. Kikenc nap alatt tettük meg az utat és teljes hétig tartó szárazföldi utazás után elértük Algeriát. Itt két hetet időztünk, mielőtt megkezdődött volna katonai kiképzésünk. Két hét után Sidi bel Abbesebe vittek le bennünket, a légiók kiképző iskolájába. Délben érkezünk meg.. A nap forrón tüzött a fehér homokra.. Itt kezdődött a szenvedésünk, kálváriánk..

Tagolt beszéde nyomán markáns színekkel elevenedik meg előttünk a Sidi-bel-abbesi légionistaképző iskola élete. A háttérben csillogó, kegyetlen, titokzatos Szahara filmvásznán hatalmas betűkkel szavak, szótagok robbannak elő: Éhség.. Szomju-ság.. Kínzások.. Kegyetlenkedé-

Oriási vihar

a Fekete-tengeren

Bucurestiből jelentik: A Fekete-tengeren oriási vihar dühöng, úgy hogy a hajózás nagy akadályokba ütközik. A Xeres 2700 tonnás amsterdami gőzös zátonyra futott és segélyt kért. A Constantából kilutó segélyhajóknak sikerült a Xeres-t megmenteni. Ezenkívül több görög hajó is megsérült. A Princesa Maria és a Dacia hajók utasait idegen hajókra szállították át a két gőzhajó nagy sérülései miatt.

szárkeztünk bel Abbesebe.. Abd-El-Krimet száműzték, az arab felkelések le voltak törve.. En akkorra már megelégettem a légiót és nem nitottam meg, a szerződést. Mint őrmester szereltem le hat évi szolgálat után..

Most következnek a 35 ezer aranyfrank szomorú meséje..

— Tíz frankot adtak nekem hat évi szolgálat után.. — mondja akadozó hangos Zombory és dühösen nevet gyermekálmaim, ifjúkori illuzóin..

— Haza akartam jönni és jelentkeztem a magyar, majd a román konzulátusoknál.. Egyik sem akart elismerni és nem kaptam utlevelet, állampolgársági igazolványt s így hontalan.. világvándorrrá váltam.. Átjöttem Európába és előbb Amnasban, majd a francia Riviéra több városában mint szobapincér működtem a legelőkelőbb szállodákban. Azután Nizzába vetett a sorsom, ahol kikötőmunkás voltam 1930-ig..

A szerencsétlen ember itt ismét szünetet tart. Hosszan bámul maga elé.. 1930. decemberében érte utól végzete. A Szaharában eltöltött napok utóhatása, az emberfeletti szenvedések reakciója beállt: jobboldali szélütést kapott. Eszméletlenül feküdt a nizzai köz-kórházban, majd

három hónapon keresztül néma volt.

Hat hónap múltán bocsájtották el a kórházból félig bénán, összetörtten, rokkantan.. Ismét elől kellett kezdenie mindent, hiszen kis összegűített pénzt, amelyet kemény munkában évek során át keresett, elrabolták tőle, mialatt eszméletlenül fe-

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Csütörtök este fél 9 órakor: Ezerlő, nagyszabású, látványos operettújdonás, itt először. Egybeépített színpad és nézőtér. Mozihelyarak. B. bérlet. — Egész héten: „Ezerlő”. — Szombat délután 5 órakor: Amikor a kislányból nagy lány lesz, slágeroperett „filléres” helyárrakkal. — Vasárnap délelőtt fél 11 órakor: Matiné: Weekend, operette „filléres” helyárrakkal.

* Ma van az „Ezerlő” ünnepélyes premierje. Kétheti lázas próba után az aradi színházban ma este nyílik meg az „Ezerlő” mulató. Arató Ally, Erényl Böske, Kiss Mariska, Gömörly Emma, Német Nelly, Felhő Ervin, Balázs István, ifj. Szendrey Mihály, Darvas Ernő, Olasz Lajos, Mészáros Béla, Jávör, Lantos játszák a főszerepeket, ami már magában véve garancia arra, hogy az „Ezerlő”-nak Aradon is kitünő előadása lesz. Általános érdeklődés előzi meg Felhő Ervinné-Szentirmay Lonci és Gellért Melinda vendégjátékát is.

* „Amikor a kislányból nagy lány lesz” és a „Weekend” „filléres” helyárrakkal. Szombaton délután 5 órakor az „Amikor a kislányból nagy lány lesz” slágeroperett, vasárnap délelőtt fél 11 órakor pedig a „Weekend” slágeroperett van műsoron ugynevezett „filléres” helyárrakkal. A legolcsóbb jegy 5 lei, míg a legdrágább 25 lei.

Románia elégtételt adott a bucuresti-i magyarelleses tüntetésekért

Román-magyar barátságos jegyzékváltás

Budapestről jelentik: Ma délután ülést tartott a képviselőház külügyi bizottsága Pekár Gyula elnöke alatt. Az ülésen Gömbös Gyula miniszterelnök, valamint Puky Endre külügyminiszter is részt vettek. Nyomban a megnyitás után Eckhardt Tibor interpellált a bucuresti-i magyarelleses tüntetésekkel kapcsolatban. Kérdést intézett Puky Endre külügyminiszterhez, milyen lépéseket tett a magyar kormány ebben az ügyben.

Az interpellációra a külügyminiszter válaszolt és közölte, hogy a bucuresti-i magyar követség úján tiltakozott a kormány a magyarelleses tüntetések miatt, a román külügyminisztériumban. Egyben megkérdezte, milyen intézkedéseket léptetett életbe a román kormány hasonló tüntetések megakadályozására?

A román kormány, — jelentette ki Puky Endre külügyminiszter, — rendkívül koncilians és kielégítő választ adott a magyar jegyzékre. A tiltakozás óta nem ismétlődött meg Bucurestiben a magyarelleses tüntetés. A külügyi bizottság meglelégedéssel vette tudomásul a választ és a maga részéről megállapította, hogy kizártnak tartja Magyarországon a románellenes tüntetés lehetőségét is.

Ezután Gömbös Gyula expozét tartott, amelyben a külpolitikai helyzetet ismertette és beszámolt római látogatásáról. Megállapította, hogy sikerült jelentős gazdasági eredményeket elérnie Magyarország számára. Peyer Károly és Buchinger Manó a szomszéd államokkal való jóviszony szükségességét hangoztatták, mire Gömbös kijelentette, hogy Magyarország a maga részéről mindent megtesz a szomszéd jóviszony fenntartására.

Bucurestiből jelentik: Az Universul közlése szerint a közeljövőben három városban tartanak revízióellenes gyűlést. Nagyváradon november 27-ikén, Kolozsváron és Nagyszebenben pedig december elsején rendeznek gyűlést. A készülő demonstrációkkal kapcsolatban, az egyes városok polgársága jogosan reméli, hogy kilengésekre nem kerül sor.

Radulescu külügyi miniszter megjelent a görög követségen, ahol a múltkori tüntetések miatt, ismételten sajnálkozásának adott kifejezést. Tudvalevőleg Titulescu már előzőleg tett lépéseket ebben a kérdésben, de nem hivatalos formában.

DOLGOZ TASSON
MEGBIZHATO!
VILLANYSZERELŐVEL!

Mert csak az ad jó anyagot.
KÖVETELJEN TŐLE

TUNGSRAMI
É C Ö T
AMELY NAGY FÉNYERŐT
BIZTOSIT KIS ÁRAMKÖLTSEG
MELLETT

MILYEN ARADI VÁLLALATOKNÁL és bankoknál történtek tisztviselő-leépítések

Négy nagy cég egyetlen hivatalnokot sem bocsátott el

Most indul meg az aradi munkanélküliek súlyos helyzetének enyhítésére szolgáló gyűjtési akció, tehát rendkívül aktuális annak feltárása, hogy Aradon az utóbbi fél év alatt mennyi diplomás, vagy más, magasabb képesítéssel bíró hivatalnokot és tisztviselőt építettek le az itteni ipari, kereskedelmi vállalatokban, a pénzügyintézetekben, a biztosító társaságoknál és más cégekben.

Az Aradi Közlöny értesülése szerint Arad egyik nagy iparvállalatánál százhatvanra tehető a leépített mérnökök és egyéb tisztviselők száma, akik távozásuk óta nem bírtak megfelelő állásokhoz jutni.

Az aradi pénzügyintézeteknél körülbelül száz alkalmazottat mentettek fel állásukból végkielégítéssel, vagy rendes felmondási idő betartásával. Az egyik pénzügyintézet, amelynek jelentékeny tisztviselői kara van, a nehéz pénzügyi viszonyok következtében legközelebb szintén re-

dukálni kénytelen hivatalnokainak számát.

Románia egyik legnagyobb erdőki-termelő vállalata, amely igazgatósági székhelyét Aradról elvitte, mintegy huszonöt alkalmazottját volt kénytelen elbocsájtani, természetesen végkielégítéssel.

A biztosító intézeteknél ötven százalékos leépítés történt. Egyik legrégebbi biztosító társaságnál ezelőtt állandóan tíz alkalmazott volt és most csupán két hivatalnokot bírnak foglalkoztatni.

Örömmel állapítható meg, hogy Aradon is vannak még olyan nagy vállalatok, amelyek mostanig egyetlen hivatalnokot sem építettek le. Ezek közé tartozik egy igen nagy malom, valamint egy textilvállalat, a legrégebbi erdőki-termelő-cég és ugyancsak az egy évszázad óta fennálló igen nagy vaskereskedő-cég, mely most is a régi tisztviselői létszámmal működik.

CENTRAL MOZGO : 5, negyed 8 és negyed 10 órakor. SELECT MOZGO :

Premier. PIERRE BENOIT világhírű regényének németnyelvű Ma utoljára!
filmváltozata, teljesen új feldolgozásban :

:: Az atlantis királynője ::

A legcsodásabb film amit valaha készítettek.
Főszerepekben : **Brigitte Helm** és **Gustav Diessl**.

Ne spórolj a csókkal!

OPERETT.
Főszerepben : **Bernice Claire**, a newyorki Metropolitan művésznője

Jön! „Titkos küldetésben“ Harry Piel legszenzációsabb filmje. Holnaptól a SELECT-mozgóban.

Otmillió lej kártérítést követel a hadügyminiszteriumtól egy aradi fakereskedő

Érdekes pereskedés a rosszvisikerült faüzlet miatt

Még 1927-ben történt, hogy Grünfeld Samu aradi fakereskedő kitermelési jogot szerzett az Erdélyben levő Dusa-erdőre. A jog megszerzése után a kereskedő egyezséget létesített a constantai kilencedik divízióval arra nézve, hogy közösen termelik ki az erdőt és a fát megosztják. Ezzel szemben az erdőmunkát katonák végzik. A kereset szerint a katonaság tényleg megkezdte a kitermelést és az első ötszáz vagon fát el is szállították, anélkül, hogy a nekijáró felelősséget kiadta volna. Ezután abbahagyták a munkát, amelyet csak jóval később kezdtek meg újra és ezúttal ötven vagon fát termel-

tek ki és vittek el. A munka lassúsága következtében nem sikerült befejezni a kitermelést és amikor a miniszterium által engedélyezett jog lejárt, még 1500 vagon kitermelésre váró fa állott az erdőben. Grünfeld kijelenti, hogy az üzletből kifolyólag hatalmas kára volt és ezért nemcsak a ténylegesen elszállított fa értékének felét, hanem az elvesztett hasznot is követeli és ezért összesen öt millió 89 ezer 440 lejt kér megítélni.

Ma tárgyalta az aradi törvényszék az ügyet. A tárgyaláson a kincstári ügyészség pergátló kifogásokat jelentett be. Elsősorban

hivatkozott arra, hogy a megállapodás szerint nem Aradon, hanem Constantában kell perelni és így az aradi bíróság nem illetékes letárgyalni a pert. De a megegyezés dacára még Constantában sem lehetne perelni, mert a hadügyminiszterium mellett külön osztály, az úgynevezett „contencios“ működik, ahova a hasonló ügyek kerülnek. Az aradi fakereskedő képviselőjében dr. Hentiu György ügyvéd a kifogások elutasítását kérte azzal a megköveteléssel, hogy Aradon is működik a kincstári ügyészség, így tehát az aradi törvényszék előtt képviselheti az állam érdekeit. Arra kérte a bíróságot, mondja ki, hogy az ötmillió lejes pert Aradon tárgyalják. Hosszas tanácskozás után a bíróság úgy döntött, hogy kérdést intéz a hadügyminiszteriumhoz, arravonatkozólag, milyen hatásköre van a „contencios-osztály“-nak és csak azután határoz az egyes kérelmek felett.

Egy milliós kártérítési per a „Nagy cipőben kis fiú”

cime miatt Nádas Sándor keresetének tárgyalása egy temesvári nagy filmvállalat ellen -- A bíróság elutasította az illetékességi kifogást

Rendkívüli érdeklődést keltő per folyik a timisoarai törvényszéken, amelynek egy bűntető és egy polgári tanácsa is foglalkozik a keresetben és panaszban foglalt szokatlan kérdéssel. Az ügyben Nádas Sándor budapesti író, a *Pesti Futár* című, mindig érdekes szenzációkat tartalmazó riportlap szerkesztő-tulajdonosa a *felperes*, Gábor Dezső dr., a temesvári városi mozgószínházaknak hosszú időn át volt, nagy-képzettségű igazgatója pedig az *alperes*, Gábor az impériumváltás után megvált állásától és azóta Románia egyik legnagyobb filmkölcsönző-vállalatának tulajdonosa Timisoara székhelyen.

Mint ismeretes, Nádas Sándor két évvel ezelőtt szellemes vigjátékot írt, amely a budapesti Vígyszínházban „Nagy cipőben kis fiú” cím alatt hónapokon át műsordarab volt és a melyben Gábor Franciska sikereket aratott. Nádas szerint egy amerikai filmgyár igazgatójával megállapodott a „Nagy cipőben kis fiú” filmre leendő átdolgozására vonatkozóan, mert a filmgyár igazgatóját nemcsak a darab tartalma, hanem különösen kedvesen érdekes címe hódította meg.

Közvetlenül a filmre való áttitétést biztosító jó szerződés aláírása előtt Nádas Sándor arról értesült, hogy Temesváron egy mozgószínház „Nagy cipőben kis fiú” című film vetítését hirdeti és a reklámlakátok már nyilvánosságra is kerültek.

Károsnak találta ezt a reklámot és az egyik temesvári ügyvéddel kinyomoztatta a rejtélyes ügyet, Nádas jogi képviselője azt jelentette, hogy ilyen szövegű plakátokat nemcsak Temesváron, hanem más városban is kifüggesztettek és azok Gábor Dezső dr. filmközvetítő-irodájából kerültek ki. Nádas ez alapon *szerzői jogbirtorlás* címén panaszt nyújtott be a temesvári ügyészségnél, amely lefolytatta a vizsgálatot és Gábor Dezső dr.-t, valamint *Weinerth* nevű hivatalnokát kihallgatta. A filmkölcsönző cég tulajdonosa előadta, hogy egy külföldi film címét az irodájában megváltoztatták és *Weinerth* „Nagy cipőben kis fiú” címet adott a darabnak.

— Amikor a reklámlakátok már kint voltak — mondta Gábor dr. — azonnal intézkedtem, hogy a film új címét töröljék és a plakátokat vonják be, mert nem akartam megsérteni a budapesti író szerzői jogát, habár kétségbevonom, hogy csupán a cím felhasználása szerzői jog megsértésének volna nevezhető. *Weinerth* ugyanilyen vallomást tett.

A nyomozás befejezése után Nádas jogi képviselője egymillió lej kártérítési összegért pert is indított Gábor vállalata ellen, mert az amerikai filmgyár, amely nagy súlyt helyezett arra, hogy a „Nagy cipőben kis fiú” cím csak az ő gyárából kikerülő darabban kapcsolatban szerepelhessen, megtagadta a Nádasra nézve előnyös szerződés aláírását,

tehát a budapesti szerző, számítása szerint, egymillió lejjel károsodott. Egyébként Nádas keresetében azt is állította, hogy ilyen cím alatt egyik timisoarai mozgószínházban egyizben vetítésre is került a Gábor vállomásában említett film és csak azután alkalmazták ismét a régi címet, amikor az ő ügyvédje a Vígyszínházban előadott vigjáték címének felhasználása ellen óvást emelt.

A timisoarai törvényszék néhány nappal ezelőtt tárgyalta az ügyet és újból kihallgatta az alperest, aki most azzal érvelt, hogy

sok évtizeddel ezelőtt egy magyar népregeknek is „Nagy cipőben kis fiú” volt a címe, tehát Nádas sem jogosult tőle kártérítési összeget kérni, így Gábor nem követelt el szerzői jogbirtorlást.

Ügyvédje illetékességi kifogást jelentett be a tárgyaláson, mert szerinte a szerzői jogot szabályozó törvény előírja, hogy a pert a sértett, illetve kárt szenvedett személy lakhelyén működő hatóságnál kell megindítani. A temesvári törvényszék a kifogást elutasította és önmagát illetékesnek mondta ki az ügy letárgyalására. Gábor dr. most azt fogja bebizonyítani, hogy tényleg létezett olyan magyar néprege, amely a kifogásolt címet viselte és ez esetben mentesülne a kártérítési kötelezettség alól. (b. l.)

Injekcióval megölt tetszhalott leány

Az orvos megdöbbenő tévedése — A vád szerint megölte a leányt, hogy elleplezze tévedését —

Brailából jelentik: Szenzációs bűnügy foglalkoztatja egy-két nap óta a brailai bűnügyi hatóságokat, amelynek középpontjában dr. *Madarjeac* Constantin, általánosan ismert kórházi orvos áll. Az orvost azzal vádolják, hogy *injekcióval megölt egy tetszhalott leányt.*

Insuratei nevű községből több tifuszbeteg utaltak be az egyik brailai kórházba, így többek között *Lupascu* Nicolina és *Dumnica* testvéreket is, akik egy parasztgazdálkodó leányai voltak. Rövid idő múlva a szülők értesítést kaptak a kórház igazgatóságától, hogy mindkét gyermekük meghalt és intézkedjenek elszállításukról. Az ügynek azután tegnapelőtt váratlan szenzációja támadt. Egy feljelentés folytán a rendőrség arról értesült, hogy

az egyik *Lupascu*-leány nem természetes módon halt meg.

Az azonnal megindított nyomozás *Paraschiva* Radu ápolónő vallomásaival teljes világosságot derített a rejtélyes ügyre. Az ápolónő elmondotta, hogy egy reggel, midőn *Madarjeac* orvos inspekciós körútját végezte a betegszobákban, *Lupascu* Nicolina ágyában

lépve kijelentette, hogy a leány meghalt, majd pedig *intézkedett, hogy a halottas-kamrába szállítsák.* Másnap reggel, amikor *Paraschiva* ápolónő belépett a halottas-kamrába, megdöbbenő látvány tárult eléje.

A „halott” a rideg kamra egyik sarkában összekuporodva ült, csendesen sirdogált

és a ráterített fehér leplet maga köré csavarva tartotta. A megrémült ápolónő rögtön *Madarjeac* orvoshoz sietett és jelentette neki a különös esetet. Az ápolónő vallomása szerint *Madarjeac* dr. izgatottan vette tudomásul a történetet, majd pedig a hullakamrába sietett, ahol ő maga is meggyőződött arról, hogy a szerencsétlen „halott” valóban él. Ekkor — így szól a vallomás — az orvos utasítására a leányt újra ráfektették a halottas asztalra, *Madarjeac* dr. pedig egy injekciót adott neki, amelytől kiszendvedett. — A meghalt leány belső szerveit elküldték ma a bucaresti-i bonctani intézetbe, ahol meg fogják állapítani, hogy a halál a tifuszbetegség folytán következett-e be, vagy pedig azt az orvosi injekció eredményezte.

Az Atlantis királynője

(Atlantide)

Pierre Benoit fantasztikus regényének hangos-filmváltozata a Central-moziban.

A Szahara végtelen országútja, fehérbuszos spahi-katonák, villogó szemü tuaregharcosok és homok, homok, homok, ameddig a szem ellát, ez az a kép, amely fogvatartja az ember lelkét, a sejtelmes titokzatosság, a végtelen nyugalom és mégis valami bizsergető, ismeretlen nyugtalanság varázsával csillog előttünk... *Pierre Benoit* a nagy mesemondók színes, eleven, elképzelt erejével, ragyogó fantáziájával alkotta meg „Atlantide”-jét, az eltűnt, multba sülyedt regevilágot.

A második kép: két fiatal tiszt ül a végtelen sivatag fölé emelkedő erőd tetőteraszán. A rádió monoton előadása a modern kultúra szavait harsogja a leszálló alkonyatba, majd elhallgat a gép, csend ereszkedik a katonai erődre és valahol a távol sivatagban halk hurokon játszik a Szahara lelke... Még nem látjuk Antineát, a titokzatos, rejtelmes asszonyt, aki mint *Fata Morgana* lebeg a sivatag felett, de érezzük közeledését, ragadozó mosolya ott vibrál a Szahara csendjében.

És *Saint-Avit* hadnagy mesél... Két év előtt indult el expedíciójára a tuaregek ellen *Jean Morhange* kapitány csapatával. A szürk-zavru jelentés így szól: *Morhange* kapitányt a tuaregekkel lefolytatott csatában megölték, az expedíció egyedül életbenmaradt tagja, *Saint-Avit* hadnagy írta a jelentést alá... A leszálló sivatagi éjben elhangzik a vallomás: nem a tuaregek ölték meg *Jean Morhange* kapitányt, hanem barátja és expedíciótársa: *Saint-Avit* hadnagy kalapáccsal ütötte agyon...

A sivatag homokja kavargó, zenél és megelevenedik az expedíció izgalmas, fantasztikus története. Feltáru előtünk *Atlantis*, a földalatti város regényes élete és megismerkedünk *Antinea*-val, a párdüctestű, görög istennők vonásait viselő excentrikus fehérasszonnyal, az *Atlantidák* utolsó sarjával... Az *Atlantis* királynőjének szerelmei, az eltűnt fehér katonák, spahi-tisztek kikerülhetetlen sorsa, hasis-mámor, barnatestű nők érzéki tánca, az álom csodálatos keveredése a valósággal, hozzák meg a cselekmény váratlan fordulatait. A mesészerű *Atlantis* katakombáiból frappáns fordulattal ugrik át a cselekmény a multszázadvégi léha, könnyelmű *Páris*ba, a pezsgő, mámor és szerelem metropolisába, ahol karcsu női bokák kánkánt járnak vérforraló melódiákra. A tuaregg herceg a kabaré-színpadról viszi haza menyasszonyát s így kerül a legősibb királyi családba *Páris*, a könnyelmű, mámoros, szerelmes *Páris* leánya: *Antinea*...

Az izgalmas mesészöveg megy a maga útján, *Morhange* kapitány halála, a szenvedésekkel teli sivatagi út, a *kis Tanit-Zerga* megkapó vége és *Saint-Avit* visszatérése hiven pereg a regény után. A 10 év előtt készült „Atlantis” című film nem dolgozott a rendezői trükkök, varázslatos fogások ilyen hatalmas apparátusával, de művészi értékben nem maradt alul a beszélő-Atlantison.

A szereplőket is az összehasonlítás szemüvegén keresztül kell néznünk. *Antinea*: *Brigitte Helm*, ez a szoborszerű, érzéki mozdulatokkal és a parancsoló nőiesség zenéjével telített német színésznő. A némafilmen *Stacia Napierkowszka* nevű orosz táncosnő játszotta. *Mig* a néma *Atlantis* egyetlen férfi főszereplője *Jean Angelo* volt, akinek művészi alakítása *Morhange* kapitányt nemesítette eszményivé. *Gustav Diessl* *Morhange*-szerepe szintén háttérbe szorul. A férfifőszerepet egy *Klingenberg* nevű fiatal, tehetséges színész játsza. *Wladimir Sokoloff*, a jtomiri hetman, *Chathias Wiemann*, a kit a „*Marius*” címszerepében ismertünk meg, az eldobott szerelmes és *Tella Tschai*, a kis bennszülött *Tanit-Zerga* szerepében emelkednek ki az együttesből.

A rendező *G. W. Pabst* külön fejezetet érdemel. Eddig mint békeapostolt, a háborús filmek nagy rendezőjét ismertük meg. Legutóbb „... robbant a banya” című mesterműve aratott sikert Aradon. De amit az *Atlantis*ban produkál, azt nem lehet eléggé dicsérni, azt látni kell... *G. W. Pabst* *Atlantide*-ja valóban az Álom, a Költészet diadala a Valóság, az Élet felett. (cs. p.)

HIREK

Károly király és Boris cár találkozása

Szófiából jelent tudósítók, hogy Boris bolgár cár a közeljövőben Károly királlyal találkozik, hogy megvitassák a két országot érdeklő és még függőben lévő problémákat. A találkozás a román, vagy a bolgár flotta egyik hajóján folyik le, amely a Fekete-tenger kikötőjében várja az alatt az idő alatt, míg a két uralkodó megbeszéléseit folytatja. Bulgáriában Boris cár és Károly király közeli találkozását nagy bizakodással kommentálják és a Bulgária és Románia között fennálló lényegesen enyhült viszony újabb javulását látják benne.

— **IDÓPROGNÓZIS:** Némi enyhülés, jelentéktelen lecsapódásokkal.

— **Szigorúan büntetik a hanyag vasúti alkalmazottakat.** A CFR vezérigazgatója köriratot intézett valamennyi forgalmi közegéhez, amelyben rámutat arra, hogy az utóbbi időben számos szerencsétlenség történt az alkalmazottak hanyagsága folytán. A körirat a legszigorúbb büntetést helyezi kilátásba az alkalmazottak bármilyen mulasztása esetén.

— **A TAIFUN PUSZTÍTÁSAI.** Tokiói jelentés szerint, még csak most kezd kibontakozni a hatalmas taifun pusztítása. Tokióban 59 ember vesztette életét. 52 pedig eltűnt. Mintegy 5000 ház teljesen rombadótt és 10 ezer ház szenvedett jelentékeny kárt a vihar alkalmával. Tokióban még most is 53 ezer ház áll víz alatt.

— **Autobuszkatasztrófa négy halottal.** Campulungból jelentik: A muscelmezei Leonideni községben, a községhezától néhány lépésre, a pitesti-53. számú autobus nekiment egy fának és a zsúfolt gépkocsi felborult. Az utasok közül négyen szörnyethaltak, tizenketten megsebesültek, többen súlyosan.

— **Táncosnőnek készülő aradi urileány.** Kárpáti Irén ismert aradi urileány, aki az aradi színpadokon táncsaival már nem egyszer aratott nagy sikert, a napokban utazik Drezdába, hogy ott, a világhírű Palucánál folytassa tanulmányait. A fiatal urileány valószínűleg tavasszal tér vissza Aradra, ha időközben, tekintve elsőrangú táncművészetét, valamelyik német színház le nem szerződött.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte az általános ismert aradi Bokor-családot. Mint köztudomású, alig néhány héttel ezelőtt hunyt el Bokor Alajos, Arad egyik legrégebbi volt magántisztviselője. A családot most váratlanul újabb csapás érte. Az özvegy szervezetét férjének betegsége és elhalálása annyira meggyöngyöztette, hogy az uriaszony ma váratlanul meghalt. Özvegy Bokor Alajosné temetése 17-én délután fél 3 órakor lesz a Boulevard Regina Maria (Főter) 9. számú gyászaházban. A mélyen sújtott család iránt általános és őszinte részvét nyilvánult meg.

— **Az osztálysorsjáték húzásának eredményei.** Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásának eredményei: Száz ezer lejt nyert az 5158. szám. Ötvenezer lejt nyertek: 50.814, 15.391. Huszezer lejt nyertek: 25.354, 22.431, 38.531, 42.725. Tizenötezer lejt nyertek: 67.013, 58.467, 33.630, 17.378.

— **Az aradi katolikus egyesületek Caritas-központja nagygyűlést tartott,** amelyen a nyomorenyhítő akcióval kapcsolatos tevékenységet beszélték meg, majd megválasztották a különböző bizottságokat, így gyűjtő, környezettanulmányozó, szegénygondozási és az irodai munkák elvégzésére alakult bizottságokat nevezték ki. A megjelentek elhatározták, hogy a legagilisabban látnak hozzá a nyomor elleni küzdelem minél sikeresebb lefolytatásához. — Itt írjuk meg, hogy az aradi plébániahivatal november 19-én nagyszabású ünnepségek keretében tartja meg szent Erzsébetnek, a „szegények pártfogója”-nak tünepét. Ezt megelőzőleg három napi ájtatosság készíti elő Arad katolikus társadalmát a legnagyobb jótékony szent tiszteletére. Vasárnap reggel 7 órakor ünnepi szentmisét és szentbeszédet mondanak a Minoriták templomában Szent Erzsébet emlékére.

Å gazdag ausztráliai lány utja az egyiptomi luxushoteltól a garniszállóig

A gyönyörű RUTH COOPER hirtelen halála

Az egyik párisi külváros garniszállójában hirtelen meghalt Miss Ruth Cooper, egy jómódú ausztráliai család szerencsétlen fiatal leánya, aki egy év óta állandó látogatója volt a párisi külvárosok korcsmáinak és kokainbarlangjainak. A gyönyörű fiatal leány halála mögött szerelmi tragédia sötétlik.

Miss Ruth Cooper az előkelő és gazdag fiatal hölgyek gondtalan, fényűző életét élte. Minden télen Egyiptomba és a Rivierára utazott szüleinek ausztráliai birtokáról néhány barátja társaságában. Egy előkelő egyiptomi luxushotelben megismerkedett egy fiatal angol lorddal, akinek nevét sem a francia, sem az angol lapok nem írják ki. A lord hevesen udvarolni kezdett a gyönyörű ausztráliai hölgynek. Még egy udvarlója volt: egy egyiptomi királyi herceg, Fuad király közeli rokona. Az egyiptomi herceg megkérte az ausztráliai leány kezét. Miss Cooper azonban olyan halálosan szerelmes volt a fiatal lordba, hogy kikoszorúzta a királyi herceget.

A szezon végével nem tért vissza Ausztrá-

— **Letartóztatott kommunisták.** Prágából jelentik: A rendőrség ma letartóztatta és az ügyészségre szállította Guttman Józsefet, a csehszlovák kommunisták egyik vezetőjét, a kommunista Rude Pravo című lap főszerkesztőjét. A letartóztatás a köztársaság védelméről szóló törvény alapján történt, mert Guttman egymásután három államellenes beszédet tartott. — A brassói sziguranca nagyvárnyu kommunista összeesküvést leplezett Zarnesti és Rasnov községekben. Megállapították, hogy kommunista röpiratokat terjesztettek, amelyeket egy brassói urinő szállított Zarnestibe. Az eddigi nyomozás során kilenc letartóztatás történt.

Greta Garbo leánynevén tartózkodik Budapesten?

Az osztrák fővárosban szerdán délelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy Greta Garbo Bécsbe érkezett és Erna Kaiser néven délelőtt megszállt a Ringstrasse egyik szállodájában. A Ringstrasse hoteljei körül egész délelőtt nagy csoportokban álltak az emberek, hogy lássák a világhírű filmszínésznőt, de egyik szálloda igazgatója sem erősítette meg, hogy Greta Garbo valóban ott lenne.

Érdekes, hogy az „Abend” azt írja, hogy Greta Garbo a budapesti Ritz-szállodában tartózkodik leánynevén (Greta Gustawson).

— **Trockij váratlanul elhagyta Törökországot.** Konstantinápolyból jelentik: Trockij Leó, a szovjet egykori diktátora, aki már évek óta él számkivetésben. Konstantinápoly közelében, a napokban váratlanul elhagyta Törökországot. A volt diktátor családjával együtt Koppenhágába utazott, ahol felolvasást tart. Az elutazás a legnagyobb titokban ment végbe.

— **Legkellemesebb, legideálisabb, legenyébb hájjó a Solvo pirula.** Egy doboz 20 lej, Földes-gyógyszertár.

Menyasszonyi kelengyék

modern, 6 és olcsó árak

RUTKAY & BOTYE

szociális felhívású üzletlátkban.

— **A Szaharában eltűnt angol pilótán.** Londonból jelentik: Amy Johnson, az ismert angol pilótán, aki a Szahara sivatag átrepülésére indult el, egy napja eltűnt a Szahara felett. A pilótán 25 órája nem adott semmi életjelet magáról. Sorsa iránt rendkívül nagy az érdeklődés és aggodalom.

liába. Szülei hiába várták: a lorddal Párisba ment. Szüleinek megírta, hogy a lord feleségül fogja venni és ezért vele marad.

A szerelmi idillnek azonban hamar vége szakadt. A lord egy szép napon közölte a leánynyal, hogy más szeret és szakítani akar vele. A szakítás után Miss Cooper lelkileg teljesen összeroppant. Szüleinek nem merete megírni az igazat, nem mert hazamenni, nem is tudott volna, mert pénze elfogyott.

Néhány francia barátnőjének támogatásából élt. Minden fillérjét ivásra és kokainra költötte. Reggelig üldögélt a korcsmákban, részegen, dülöngélve ment haza. Minden hónapban más garniszállóban lakott, meg kellett szoknia az egyes szállodákból, mert adós maradt a bérrrel. Testileg, lelkileg teljesen tönkrement és a fiatal, 25 éves nő egy év alatt valóságilag megöregedett. Tegnapi felöltözve, holtan találták szállodai szobájában. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy alkoholizmus és kokainizmus tönkretette szervezetét és szívszélhűdés végzett vele.

— **Megkegyelmeztek a fascistaellenes szökevényeknek.** Rómából jelentik: Ma déli minisztertanácsot tartottak Mussolini elnökletével. A minisztertanács kegyelmező adott 18, külföldre szökött antifascistának és hatálytalanította azt a bírósági ítéletet, amely állampolgárságuk és vagyonuk elvesztéséről szól. A kegyelemben részesült antifascisták között szerepel Salvenini, a hírneves történelemtudós és Cezare Rossi volt sajtófőnök is.

— **A vő félmilliót követel az apósától.** Érdekes előzményű, félmillió lejes pert tárgyalt ma az aradi törvényszék. Weinberger Dezső aradi utazó pert indította apósa, Weiszberger Adolf gurahonci kereskedő ellen, akitől 490 ezer lejt követel munkadíj címén. Az utazó keresetében elmondja, hogy 1926-ban nősült meg és apósa átadta neki üzletének vezetését. Négy éven keresztül dolgozott ambícióval az üzletben anélkül, hogy valamilyen honoráriumot kapott volna munkájáért. 1930-ban azután családi nézeteltérések keletkeztek és kilépett az üzletből. Munkájáért havi tízezer lejt kér megállapítani, ami összesen 490 ezer lejt tesz ki. Az aradi törvényszék ma tárgyalta az ügyet, azonban mielőtt az érdemi tárgyalásra sor került volna, megállapította, hogy a kereset nem eléggé világos és különböző félreértésekre adhat alkalmat. A bíróság tehát úgy döntött, hogy nem tárgyalja le az ügyet, ellenben felhívta az utazót, terjesszen be harminc napon belül új keresetet és abban indokolja meg követelését.

— **Györök és Kúvin községek egyesítése.** Amint az Aradi Közlöny megírta, Arad megye vezetősége Györök és Kúvin községek eddigi külön adminisztrációját egyesítette és az új, egyesített közigazgatási terület székhelyévé Györököt tette meg. A kuviniak ez ellen óvást emeltek községük érdekében Arad megye prefektusa előtt és azt akarják, hogy az egyesített községnek nem Györök, hanem Kúvin legyen a neve. A prefektus ígéretet is tett a kuviniaknak, hogy az ügyben a deputáció kívánságát fontolóra fogja venni. A két község egyesítése közigazgatási szempontból természetesen különböző átminősítéseket tett szükségessé. Az egyesített új község jegyzője, hír szerint, Gulácsi Márton marad, akit nemcsak hivatali felettesei, hanem a györöki lakosság is, nemzetiségi különbség nélkül, egyformán értékel és szakértelme miatt nagyrabecsül. Egyébként szerdán ment végbe a györöki új község interim bizottságának beiktatása, amelyben két györöki és három kuvini bizottsági tag foglal helyet. A beiktatás formalitását Pop dr. világiosi főbíró bonyolította le.

Megsemmisítették az összes autobusz-engedélyeket

November tizenhétedikéig kell kérni
az új koncessziókat

Bucurestiből jelentik: A közmunkaügyi minisztérium ma közzétette a rendelkezést, amelyben november 18-ikától, péntektől, semmisnek mondja ki a régi autobuskoncessziókat. A régi koncessziótulajdonosoknak november 18-ikáig Bucurestiben letétbe kell helyezniük megfelelő garanciát, amely a rájuk kirótt egy havi taksa összege.

Mindazok, akik meg akarják koncessziójukat újítani, megfelelő kérvényt kell, hogy a közmunkaügyi minisztériumba eljuttassanak. Külön bizottság határoz a koncessziók felett s megállapítja, melyik vonalért, mennyi illetéket kell fizetni. Mindazok, akik nem nyújtják be kérvényüket, november 18-ikán már nem járathatják autobuszaikat.

— Amnesziát kapnak az amerikai szesz-csempészek. Londonból jelentik: Amerikában ma tárgyalják egy német dalárda ügyét, amely felmentéssel végződött. A német dalárda helyiségeiben ugyanis sört találtak. A bíróság azzal az érdekes indoklással mentette fel a dalárda vezetőjét, hogy nincs idejük tárgyalni ilyen ártalmatlan szesz-ügyet akkor, amikor elég dolgot ad nekik a mérgezett szesz elleni vizsgálat. Különben Amerika területén már nyíltan hirdetik az éttermek, hogy szeszt tartanak. A nagy szállodák és éttermek igazgatóságai megbízottakat küldtek Londonba és Franciaországba, hogy onnan megfelelő mennyiségű és minőségű italokat rendeljenek meg. A szesz-csempészek sem maradnak féltlenül, mert a szesz-csempészek szövetségének ülését tartott, amelyben elhatározta a raktáron lévő italoknak minden elfogadható árban való piacradobását. Az összes amerikai városok részére visszaható erejű amneszia készül a szesz-csempészek érdekében. Philadelphiában több büntetését töltő csempészt szabadlábra helyeztek. Felmentettek egy whisky csempész társaságot is. A francia kereskedők hajókkal való árusítások karaván formájában közelítik meg az amerikai partokat. A hajókon természetesen szesz van felhalmozva. Kaliforniában az összes megbüntetett csempész büntetését felfüggesztették.

— **ÁLARCOS RABLÓGYILKOSOK FGY POSTAHIVATALBAN.** Budapestről jelentik: A püspökhivatali postahivatalban álarcos banditák garázdálkodtak. Három álarcos férfi behatolt a postahivatal helyiségébe és feltörték a pénztárt. Miközben a pénztár kifizetését végezték, belépett a hivatali helyiségbe a postamesternő, akire az egyik rabló kétszer rálőtt. A második lövés combján találta az asszonyt, aki azonnal összeesett. Az álarcos betörők 600 pengő zsákmánnyal távoztak a postahivatalból.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegezését és fordítások hitelesítését eszközöl

Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Boulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

— **Elutasított százezer lejes kártérítési kereset gróf Zselénszky ellen.** Érdekes kártérítési per ügyében hozott ma ítéletet az aradi törvényszék. Néhány hónappal ezelőtt özvegy Burcsák Jánosné kártérítési pert adott be gróf Zselénszky Róbert ötvenes földbirtokos ellen, akitől százezer lejt követelt. Keresetében előadta, hogy férje a gróf Zselénszky-birtok bérése volt és szolgálatának teljesítése közben egy bika felöklelte. A baleset után több héten át beteg volt, majd meghalt. Az özvegy tanukra hivatkozott, akik igazolni tudják, hogy Burcsák a baleset következtében halt meg. A bíróság kihallgatta a bejelentett tanukat, majd az orvosszakértőket. A tanúk semmiben sem igazolták az özvegy álláspontját, míg az orvosszakértők azt vallották, hogy Burcsák beteges, tuberkulózisus ember volt. A bíróság a tanuvallomások alapján elutasította a kártérítési keresetet.

**A legolcsóbb gyári áron árusítunk
Női és férfi szöveteket, selymeket,
Kész női kabátokat- és ruhákat.
Gyári lerakat!**

Serilana
MINORITA-PALOTA.

— **Elfogott hamiskártyás.** Az aradi rendőrségre ma előállították L. S. 19 éves hamiskártyást. Az előállított „itt a piros, hol a piros” kártyajátékkal csapja be áldozatait. Az utóbbi hetekben különben számos feljelentés érkezett a rendőrségre, hogy ismeretlen egyének súlyos ezresekkel károsítják meg a hiszékeny embereket, akik között főleg falusi gazdálkodók szerepelnek. Valószínűnek tartják a rendőrségen, hogy az elfogott hamiskártyás követte el az utóbbi hetek összes hamiskártya-manipulációt. Az eljárás megindult ellene.

— **A Fehér Körös Ármentesítő Társulat nyolcszázezer lejes pere az állam ellen.** Évek óta folyó perben hirdet ítéletet november hó 23-án az aradi törvényszék. Az aradmegyei Fehér Körös Ármentesítő Társulat évekkel ezelőtt pert indított az állam ellen, amelytől 800 ezer lejt követel, ármentesítő illeték címen. Keresetében a társulat előadja, hogy mindazok a birtokosok, akiknek ingatlanja a Fehér Körös mellett terül el, illetéket kötelesek fizetni, miután a gátvédelmi munkálatok ezekből a taksákból hajtják végre. A kereset szerint az állam az agrárreform idején átvette József főherceg nádabi ingatlanait s így az illeték fizetésének kötelezettsége az államra hárult át. Több ízben felszólították fizetésre a pénzügyminisztériumot, amely azonban megtagadta a követelés teljesítését. A különböző tárgyalások során, a bíróság szüntelen hallgatott ki, akik igazolták, hogy a keresetnek alapja van, mert a József főhercegi uradalom is fizette ezeket a taksákat. A mai tárgyaláson az aradi törvényszék első szekciójára befejezte a tanúk kihallgatását és az ítéletkiadást november 23-ikára halasztotta.

Keresse fel / PILISINE

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.
Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. — Esti kikészítések. — Arcmassage. — Olcsó bérletrendszer.

— **Az Aradi és Aradmegyei Bridge-Szövetségnek csütörtökre hirdetett hivatalos estjét,** a filharmonikusok hangversenyére való tekintettel, holnap, azaz pénteken tartják meg a Bridge-Szalomban.

— **Kubából Aradra küldött dollárok sorsa.** Jakob Henrik traunauai gazda évekkal ezelőtt kivándorolt Kubába. Kis leányát egyik rokona, özvegy Stockerné gondjaira bízta és átadta az asszonynak Traunauban lévő házába is, azzal a ígérettel, hogy időnkint pénzű küld Kubából a kisleány nevelésére és a ház rendbentartására. 1928. áprilisában meg is érkezett az első küldemény, huszonöt dollár és leveleiben Jakob Henrik további küldeményeket ígért. A gazda betartotta ígértét és összesen 450 dollárt küldött haza. A viszonyok azonban Kubában is egyre rosszabbodtak és a gazda elhatározta, hogy hazajön és megtakarított pénzével itthon folytatja a gazdálkodást. Amikor Jakob Henrik hazaérkezett, számadást kért az özvegytől a küldött pénzről. Itthon azt hallotta, hogy leánya nevelésére nem költöttek semmit, házába is elhanyagolt állapotban találta és ezért kutatni kezdte, mi lett a kubai dollárküldemények sorsa. Ekkor megtudta, hogy özvegy Stockerné a pénzt az egyik ujaradi bankban helyezte el, amely időközben beszűntette fizetését. Jakob Henrik most pert indított az aradi törvényszéknél rokona ellen, akitől elszámolást követel az Amerikából küldött dollárokról. Ma folyt le az első tárgyalás az aradi törvényszék első szekcióján, ahol mindkét fél tanukat jelentett be. A bíróság elrendelte a bizonyítást arranzve, hogy mi történt a dollárokkal és a tárgyalást január 25-ikére halasztotta.

Az aszfaltbetyár

Filmbohózat bemutatója a Corso-moziban.

Eredeti, jóleső humor, derüs vidámság árad szét a Corso-mozi legújabb filmjátékának minden jelenetén, folyamatos, gördülékeny és mulattató cselekményén. Willy Fritsch a címszerepéhez híven mindent elkövet, hogy meghódítsa magának Camilla Hornt, aki Ralph Arthur Roberts erényes, ragyogó, dekoratív szépségű felesége. Hogy sikerül-e neki meghódítani az asszonyt? Ki hinné el Willy Fritschről ennek ellenkezőjét? Fűbemésző bűbajos muzsika és kitűnő slágerszámok alkotják a zeneanyagot, amely, bejósolhatjuk, hogy hamarosan népszerű lesz Aradon is. Willy Fritsch mint „Aszfaltbetyár” elragadó, Camilla Horn szépségével, finom játékmódorával és Ralph A. Roberts egyéni humorával gazdagítja eddigi sikerei sorozatát.

— **Megloptak egy világi gazdálkodót.** Jäger Ferenc világi gazdálkodó ma délelőtt feljelentést tett az aradi központi rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki kocsijáról lelopta gyapjútakaróját. A gazdálkodó kára 400 lejt. A rendőrség a tolvaj kézrekerítésére bevezette a nyomozást.

— **Szívbetegeknek és érlemeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít.** — Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Vádolnak az aradi gyermekgyilkosok.** Nagybajuszu, kócos férfit és elhanyagolt külsejű asszonyt hoztak ma délelőtt az aradi vizsgálóbírói hivatalba. Az utóbbi évek legkegyetlenebb gyilkosságának, a cigánytelepi gyermekgyilkosság gyanúsítottjai voltak: az anya: Kovács Katalin és annak szeretője: Trifu Mera. Ártatlanságukat hangoztatva, álldogáltak a vizsgálóbírói hivatalban. — **Ártatlanok vagyunk,** — mondta a férfi. Amikor elb. aztunk Nagyváradra, a gyermek még élt. Azért mentünk Váradra, hogy aktákat szerezzünk és a kis fiút az aradi kórházban helyezzük el. Ha gyilkosság történt, csak Borkovicsék ölheték meg a gyermeket. Ugyanezt vallották a vizsgálóbíró előtt is. A vizsgálóbíró ekkor az eladott kisleány iránt is érdeklődött. Szökésük után, mint ismeretes, kiderült, hogy egy két éves leányt 500 lejért eladtak és az a gyanu merült fel, hogy a kisgyermeket ellopták. Az asszony erősítette, hogy az ő leányáról volt szó, akit nem adott el, csupán egy-két hónapra elhelyezett. Vallo-másának azonban ellentmond a többi tanuvallomások. A gyanúsítottakat vizsgálati fogságba helyezték és egyik holnap kerül a vádtanács elé. Most a kegyetlen gyilkosság mind a négy gyanúsítottja az aradi fogház lakója. Egyik sem hajlandó beismerő vallomást tenni. Borkovicsék az anyát, Kovács Katalin pedig őket vádolja a büntett elkövetésével. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy a négy letartóztatott közül ki a tényleges gyilkos és kik a bűntársak.

— **Munkanélküli magántisztviselők figyelmébe** ajánljuk, hogy folyó hó 20-ig jelentkezzenek Strada Romanului (volt Zrinyi-u.) helyiségünkben, mert későbbi jelentkezéseket a munkanélkülieket segélyező bizottság nem vesz figyelembe. A Magántisztviselők Egyesülete.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien** az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást, betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szivostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetésével, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és sa-
ngos mozi állanak rendelkezésre.

SPORT KÖZLÖNY

Kizártak a sportszövetségből egy román sportujságíró, aki hamis utlevéllel vitte külföldre a román válogatott csapatot

Leucutia elnök a kizárás miatt lemondott tisztségéről

Bucurestiből jelentik: Bucurest sportköréit hatalmas sportbotrány tartja izgalomban. A Román Futball Szövetség igazgató-tanácsa tegnap este tartott gyűlésén örök időkre kizárta a szövetség kebeléből M. Beilis román ujságíró, a Gazeta Sporturilor főszerkesztőjét, mert a román nemzeti válogatott csapat játékosait hamis utlevéllel vitte ki külföldre. A kizárási indítvány mellett öten, ellene pedig ketten szavaztak. A szavazás és a határozat ki-

hirdetése után érkezett meg az ülésre dr. Leucutia Aurel a Román Futball Szövetség elnöke is, aki azt kérte az igazgató-tanáctól, hogy a határozatot vegyék revízió alá. Miután a tanács tagjai erre nem voltak hajlandók, dr. Leucutia bejelentette az elnöki tisztségről való lemondását. A lemondást az igazgató-tanács elfogadta. Beilisenek a szövetségből való kizárása és Leucutia elnöknek a lemondása vehemens sajtótámadásokkal hozható össze, mely támadások előharcosa a „Curentul” volt.

Megalakították az 1932-ik évi tennisz-erőlistákat előkészítő bizottságot

Bucurestiből jelentik: A tennisz-szövetség központi bizottsága a múlt héten tartotta tizedik ülését melyen a szövetség ez évi rendes tisztújító közgyűlését december 17-ére tüzték ki Bucurestibe a Str. Biserica Enei 10. szám alatti szövetségi helyiségbe. Megalakították azt a bizottságot is, mely az 1932-ik évi tennisz-erőlistákat fogja összeállítani. A bizottság elnöke Jakoboici tábornok, tagjai: Rosetti-Balanescu és Serb kapitány. Ez a bizottság felhívja a kerületeket, hogy december 1-ig küldjék be az összes — hivatalos jellegű — versenyek pontos eredménykimutatásait, hogy a ranglistákat ezek alapján tudják összeállítani.

A központi bizottság tagdíjnyújtás miatt felfüggesztette a következő egyesületeket: Politechnica Bucurest, Doherty Club Bucurest, Romania, Tennis-Club és Haggibbor, MSE, Stiela, Industria Sarmet, HTV. Nagyszeben, Hellas Arad, LTV Lugos, Vulturii Lugos, TC Déva, Egyetértés Nagyvárád, Makkabea Nagyvárád. — Törölték a szövetség tagjai közül a szatmári Tennis-Clubot és az SzSE-t.

O Rapid—Slavia 4:3. Bécsből jelentik: A hütteldorfi pályán 6 ezer főnyi közönség előtt került lebonyolításra a Slavia (Prága)—Rapid nemzetközi mérkőzés. Az izgalmas játék a mutatott formának megfelelően, a Rapid 4:3 (1:1) arányú, megérdemelt győzelmével végződött.

O Déri és a Ferencváros. Budapestről jelentik: Napok óta beszélnek róla, hogy a Ferencváros csatársorát Déri szerződésével akarják megerősíteni. Ez a szerződés állítólag 6000 pengő készpénztől függ. Ennyi készpénze nincs a Ferencvárosnak, ennyi készpénz talán az egész magyar profifutballban se található. Ilyen körülmények között természetes, hogy a hivatalos Ferencváros nem tárgyal, mert nem tárgyalhat Dérirel. Ellenben annál jobban dolgoznak, tárgyalnak és gyűjtenek a drukkerek, s ha a válogatott csatár valóban zöld-fehérbe öltözik, elsősorban az ő érdemük lesz.

— Gelb megnősült, Kocsis vőlegény. Egy amerikai magyar lap közli október 26-iki számában, hogy Gelb Miklós, az Amerikában élő kitűnő magyar boxbajnok, október 3-án, a legnagyobb titokban megnősült. Feleségül vette Kerekes Ilonkát egy new-yorki könyvkereskedő leányát. Gelb elismerten a legjobb könnyűsúlyú boxoló közé tartozik Amerikában. Nagy box-estélyeken, mint „főszám” szerepel és mint sztár, a bruttó bevételéből néha 20 százalékot is kap. Így egy-egy fellépéséért több ezer dollárt is kaphat. Igaz, hogy elég ritkán szerepel a ringben. Érdekes, hogy Gelb vőlegénységének hírére már az Amerikában járt magyar olimpikonok hallottak, de a kitűnő boxoló akkor hevesen tiltakozott a „gyanúsítások” ellen. Az Amerikában élő másik magyar boxoló, Kocsis Antal olimpiai bajnok pedig, — hír szerint — vőlegény. Menyasszonya egy nagy new-yorki kozmetikai szalon alkalmazottja.

Magyar dresszben játszik Londonban az osztrák válogatott

Bécsből jelentik: Ezer apróságra kell kiterjeszkedni az osztrák válogatott csapat londoni vendégszolgálatának előkészítésében. Egy ilyen érdekes apróság a dressz kérdése, amelyben Ausztria csapata a Chelsea-pályára lép. A véletlen úgy hozta, hogy Ausztria és Anglia csapata egyformán fehér-feketében szokott játszani s az angolok nem szívesen mondanának le arról, hogy otthon, saját közönségük előtt, idegen színt öltsenek. Az osztrák szövetség elhatározta, hogy bordó ingben és fehér nadrágban játszatja csapatát, tehát Magyarország válogatott csapatának hagyományos dresszében áll ki az angol-osztrák mérkőzésre. Az osztrákok számára jó alkalom a magyar dressz: ebben verték 6:0-ra Berlinben a németeket.

O Brassóban legyőzték a svéd Nyströmöt. Vasárnap Brassóban mezei futóversenyt rendeztek 5 km.-es távon, melynek meglepetése az, hogy az azon — versenyen kívül induló — svéd futót: Nyströmöt Lahni, az Olimpia versenyzője 120 m.-rel legyőzte. Lahni ideje 18 p. 02.2 mp.

O Az athéni Balkán-olimpia utójátéka. Belgrádból jelentik: Az athéni Balkán-olimpián több jugoszláv atléta igen sportszerűtlenül, sőt botrányosan viselkedett. Ezek közül most az atlétikai szövetség Novakovics és Stefanovics belgrádi atlétákat 18 hónapi, Kállay és Manojlovics zágrábi atlétákat 12 hónapi és Tucsánt (Zágráb) 6 hónapi felfüggesztéssel büntette.

O Svájci bíró vezet a magyar válogatott mérkőzését. A rendkívüli olasz-magyar válogatott mérkőzés bírója a svájci Bangerter lesz.

O Pesti hírek. Fogl III., a híres újpesti válogatott bekk a „Soroksár”-hoz szerződött. — Balnoki mérkőzésről egyenesen egyetemi vizsgára utazott Debrecenből Szegedre Sárosi, a „Fradi” jeles centerhalfja és a vizsga kitűnően sikerült. — Glotzmann, Teplitz csatárjátékosa a bécsi Libertashoz szerződött. Klubja 3000 koronát kapott érte.

O Magyar ping-pongók újabb győzelme. A párisi győzelmes szereplés után Barna Rouenben is legyőzte honfitársait, Szabadost és Bellakot. Utóbbi 3:0, Szabados pedig 3:2 arányban vesztett.

O Európában az elmúlt szezonban 12 nemzetek közötti atlétikai mérkőzés volt. A legjobb eredménnyel Németország és Olaszország szerepeltek: mindhárom mérkőzésüket megnyerték. Finnország és Norvégia egyetlen mérkőzésüket megnyerték. A magyar, osztrák és holland csapat 1 győzelem, 1 vereség, a lengyel 1 győzelem, 2 vereség, a csehszlovák, belga, svéd 1 vereség, a francia, svájci csapat 2 vereséggel szerepelnek a listán.

O Csehszlovákia bajnoki tabellájának állása: I. liga: Sparta 13, Viktória Pilsen 12, Viktória Zsiskov, Nachod 10, Slavia 9, Teplitz 7, Kladno, Bohemians 6, Liben 4, SK Pilsen 1 pont. II. liga: Cechie K. 14, Zidenice 13, Nuselsky 11, Rakovnik, CAFC 9, Prostějov, Cechie VIII. 7, Olympia 6, Meteor VIII 5, Slavoj Zs. 1 pont.

Minden héten vegye meg
az **UJSÁG**
pénteki számát,

mert ahhoz

ingyen mellékletként kapja

az **Ujság Rádiója**

című képes, mélynyomású
rádióhetilapot

teljes európai
heti műsorral.

Kívánatra ingyenes mutatvány-
számot **UJSÁG** kiadó-
küld az **UJSÁG** hivatala
BUDAPEST, VI., Aradi u. 10.

Engedélyezték a NAC franciaországi turáját

Nagyváradról jelentik: Vasárnap, mint ismeretes, a NAC 5:0 arányban hengerelte le a TMTE-t, ismét a régi nagy játékával és kitűnő csatár-akciókkal. A meglepő siker kivívásában nem csekély része van annak, hogy a csapat trenirozását Remmer, a debreceni Bocskai kitűnő válogatott háttvédje vette át, illetve vasárnap már az ő utasítása szerint játszott a NAC. Remmert a váradiak nemcsak trénernek, hanem játékosnak is szerződtették és így vele a csapat védelme is hatalmas erőt nyert.

A hajnoki mérkőzések befejezése után a NAC most franciaországi turára indul, melyet a szövetség már engedélyezett is a következő programmal:

December 18-án Lille, 22-én Lens, 25-én Lorient, január 1-én Brest, 15-én Tours, 19-én Montpellier, 22-én Marseille. A tura tehát hat hétig fog tartani.

O A Bucuresti Tennisklub a budapesti BBTE légbohokcsapatát lekötötte karácsonyra egy bucuresti-i mérkőzésre. A TCR ezenkívül a lembergi Pogon, a Hockey Club Costina D'Ampesso, a Berliner SCHC és a Club des Patineurs Sofia csapatával is tárgyalásokat folytat.

O Elmarad a román-magyar ökölvívó mérkőzés. A november 26-ikára tervezett román-magyar válogatott ökölvívó mérkőzés elmarad.

O Két új olasz atlétikai rekord. A firenzei verseny eredményei: 200 méter: Toetti 21.4 másodperc. Rekord! 100 méteres gát: Valle 15 másodperc. Rekord beállítva! 400 méter: Faceci 50 másodperc. 3-szor 5000 méter: S. Giorgio, Genova (Menotti 16.06.2, Florentin 16.10.4, Malachua 15.50.6 p.) 48.07.2 p.

O Amerikai ranglista, amelybe még az olimpiai bajnokok sem kerültek be. Az amerikai Bresnaban trénernek nem imponálhat az olimpiai győzelem, mert ranglistájából olyan nevek maradtak ki, mint Tolan, a kétszeres sprintbajnok, Sexton, Anderson, Gordon és Miller, akik pedig Losangelesben mind olimpiai aranyérmet nyertek. Az erőlista szerint 100 yard: Metcalfe 9.4 másodperc. 220 yard: R. Metcalf 20.5 másodperc. 440 yard: Carr 46.5 másodperc. 880 yard: Eastman 1.50.6 p. 1 mérföld: Cunningham 4.11.1 perc. 2 mérföld: Shugert 9.16.7 perc. 120 yard gát: Saling.

Aradi szülők izgalmas harca a gyermekért

Az ítélet szerint az apa karhatalommal szerzhetheti vissza fiát

Izgalmas családi viszály ügye került ma az aradi árvaszék elé. Nemrégiben vált el feleségétől egy ismert aradi vasuti tisztviselő. A bíróság a házasságukból származó két éves fiút az anyának ítélte és kötelezte a tisztviselőt arra, hogy havonként 1500 lej tartásdíjat fizessen volt feleségének. A tisztviselőnek a napokban tudomására hozták, hogy volt felesége elhanyagolja a gyermeket, idegen férfikkal jár moziba és ezalatt bezárja és egyedül hagyja lakásában a kisfiút. A hivatalnok a vádak igazságáról meglehetősen izgalmas jelenet keretében győződött meg.

Egy este, amikor arról szerzett tudomást, hogy az asszony ismét moziba készül, két tanúval megleste és együttesen megállapították, hogy a gyermeket tényleg egyedül zárta be a lakásba, amíg az udvarlóval szórakozott. A megfigyelés tovább is tartott és a mozielőadás befejeztével sikerült egyéb megállapításokat is tenni. Ezeknek alapján a tisztviselő dr. Perényi ügyvéd útján keresetet adott be a törvényszékhez és előterjesztette az időközben szerzett bizonyítékokat. Az apa hivatalozott arra, hogy ezeket elvált felesége nem nevelheti fel a fiút. A bizonyítékok alapján a törvényszék megsemmisítette előző ítéletét és visszaitélte az apának a gyermeket. A döntés ellen az elvált asszony felebbezt nyújtott be a táblához, de a tisztviselő még a táblai döntés előtt érvényt óhajtott szerezni a bírósági ítéletnek. Ügyvédje útján ma eljár az aradi árvaszéknél, amely határozatilag kötelezte az urasszonyt, adja ki a gyermeket apjának és felhatalmazta a vasuti tisztviselőt arra, hogy karhatalmat vegyen igénybe, ha volt felesége megtagadja a kisfiu átadását. A megindult pereskedésnek előreláthatólag még érdekes fejleményei lesznek.

Az aradmegyei szavazókerületek beosztása

Hol szavaznak az aradmegyei tanácsválasztók.

Amint az Aradi Közlöny hetekkel ezelőtt megírta, az aradmegyei tanács tagjait Aradmegye lakossága december hó 4-én választja meg. Ezzel kapcsolatosan Hargot György törvényszéki főelőnök Aradmegye vezetésével egyetértőleg a mai napon adta közzé az egyes aradmegyei szavazókerületek beosztását, melyből minden egyes megyei tanácsválasztó megállapíthatja, hogy hol adhatja le szavazatát: A szavazókerületek új beosztását az alábbiakban ismerhetjük:

1. Az új aradi községi iskolában szavaznak: Új-arad, Kisszentmiklós, Ság, Zádoriak, Zsigmondháza szavazói. — 2. A schöndorfi községi iskolában: Engelsbrunn, Schöndorf, Traunau, Guttenbrunn, Wiesenheide és Cruceni szavazói. — 3. A kurticsi községi iskolában: Kurtics, Andrei Saguna, Szentpál, Iratos, Sofronya és Dorobanti szavazói. — 4. A glogováci elemi iskolában: Glogovac, Livada, Szentleányfalva, Csicsér és Mondoriak szavazói. — 5. A nagylaki községi iskolában: A-tól-C. betűig a nagylaki és a nagyperegi szavazók összessége. — 6. A nagylaki községi óvodában a nagylaki szavazók D-től-Z-ig. — 7. A szemlaki községi iskolában a szemlaki és a sajtényi szavazók. — 8. A pécskai I. elemi iskolában: Pécska, Hódosbodrog és Varias szavazói. — 9. A magyarpécskai községi iskolában: Magyarpécska, Kispereg és Turnul szavazói. — 10. A szentannai állami iskolában: Szentanna, Olari, Caporal Alexa, Komlós, Ujzimánd és Zimándköz szavazói. — 11. A felsősímándi községi iskolában: Alsó- és Felsősimánd szavazói. — 12. A mácsai községi iskolában: Mácsa és Szentmárton szavazói. — 13. A zerindi állami iskolában: Zerind, Kisszinte, Cinte és Szőlős szavazói. — 14. A borosjenői községi iskolában: Borosjenő, Sikula, Mokra, Gyarmata szavazói. — 15. A csermői káptalanban: Csermő, Apatelek, Barackás, Motiori, Gurba és Somoskesz szavazói. — 16. A bokszei községi iskolában: Bokszeg, Barsa, Regele Carol, Manerau, Voivodeni, Aldesti és Iercosani szavazói. — 17. A tauti községi iskolában: Taut, Nádas, Mimesel, Minsul de sus, Lugozeu és Cavna szavazói. — 18. A ternovai községi iskolában: Ternova, Chier, Aranyág, Draut, Satul-mac, Silindia és Agria szavazói. — 19. A

A Romanovok mesés értékű kincsei megsemmisültek

Hová tűnt el a cári család

vagyona — Kicsempészett milliók — A márkainfláció és a cári vagyon

A Romanov-családot, amely háromszáz esztendeig uralkodott Oroszország fölött, elsöpörte a bolsevizmus és a hajdani cári család tagjai, akik valamikor a világ legnagyobb hatalmasságai voltak, most száműzetésben élnek s az élet mindennapi gondjaival kell megküzdeniük. Egy orosz nagyhercegnőnek Párisban szalónja van, egy másik orosz nagyhercegnő férjhez ment egy amerikai milliárdoshoz, ami foglalkozásnak nem a legrosszabb, de a legtöbb Romanov többé-kevésbé gondok között éli napjait. Az egyik Romanov, Sándor nagyherceg, aki a világháborúban egy hadtest parancsnoka volt, most sok intimitást árult el a Romanovok életéből és elmagyarázza azt is, hogy hová tűnt a Romanovok mesés vagyona.

Ez a vagyon szerinte nem is volt olyan nagy, mert a Romanov-család soha nem volt olyan gazdag, mint Rockefeller vagy Mellon. A cári vagyonának legnagyobb részét erdőségek, bányák és óriási földterületek tették ki, amelyekből tényleg évi többszáz milliányi jövedel-

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.

A „Cariton” szálloda újságárusánál.

A Keleti pályaudvar töcsarnokában levő nagy újságbódében.

buttyini községi iskolában: Buttyin, Cuied, Chisindia, Páusen, Vasolai, Joia-Mare, Almás, Revetis és Dieci szavazói. — 20. A sebesi községi iskolában: Sebes, Prunisor, Menyháza, Ranuru, Dézna, Láz, Rosia, Körröszlatina, Neagra, Buheni, Muniad, Nadalbesti, Susani, Iguesti, Donceni, Selejeni, Prapesti, Berindia és Paulian szavazói. — 21. A gurahonci községi iskolában: Valea-Mare, Dulcele, Hontisor, Gurahonc, Cil, Radesti, Mustesti, Bontesti, Pescari, Fenis, Iosas, Satul-rau, Jacobeni, Madriesti, Buceava, Székás, Crocna, Józshely és Zimbru szavazói. — 22. A halmágyi községi iskolában: Halmágy, Aciu, Ocisor, Tarmure, Ionesti, Tisa, Leasa, Tohesti, Pcieniari, Lestiora, Halmagel, Sarbi, Tarnovita, Luncsoara, Banesti, Cristesti és Brusturi szavazói. — 23. A halmágyi csuci községi iskolában: Halmágycsucs, Talagiu, Plescuta, Maguliceava, Vidra, Lazari, Grosi, Guravoi, Rastoci, Dumbrava, Bodesti, Mermesti, Aciuta, Avram Iancu és Picana szavazói. — 24. A kisjenői községi iskolában: Kisjenő, Adea, Nadab és Nagyszinte szavazói. — 25. A vadászi községi iskolában: Vadászi, Zerind, Tözmsike, Luntreni, Crisana és Feketegyarmat szavazói. — 26. A granicéri községi iskolában: Siklós és Granicéri lakói. — 27. A seprősi községi iskolában: Seprős, Kerülos, Tipar, Simonyifalva szavazói. — 28. A székudvari községi iskolában: Székudvar, Pilul és Varsánd szavazói. — 29. A világosi községi iskolában: Világos és Ujanat szavazói. — 30. A pankotai községi iskolában: Pankota, Maderat, Galsa és Musca szavazói. — 31. A gyoroki községi iskolában: Gyorok, Kovaszinc, Szombathely és Ménes szavazói. — 32. A radnai községi iskolában: Radna, Kladova, Paulis, Ujpaulis, Solymos, Milova és Odvos szavazói. — 33. A berzovai vendéglőben: Berzova, Monorostia, Konop, Kapros, Dumbravita, Batuta, Grosi noui, Marosszlatina, Mocioni, Giulita, Stejaru, Varadia de Mures és Lupest szavazói. — 34. A soborsini községi iskolában: Soborsin, Temesesti, Vinesti, Corbesti, Cuias, Halalis, Iltó, Obarsia, Rosianoua, Petris, Parnesti, Szelistye, Toc és Trolas szavazói.

A fenti 34 szavazókerületben december 4-én reggel 8 órakor kezdődik a szavazás és esti 8 óráig tart. A megyei fősztolgabírák kötelesek ellenőrizni, hogy senki fegyverrel ne lépjen a szavazóhelyiségbe. Ezenkívül a szeszes italok árusítását a szavazókerületeken belül december 4-én szigorúan tiltják. Az újonnan választott tanácsstagok — ha ellenük óvás nem érkezik — december hó 21-én lépnek jogukba.

me volt. Ez magánembernek óriási jövedelem lett volna, azonban ebből kellett a cárnak fedezni nemcsak háromezer alkalmazottjának a fizetését, hanem a császári színházak fenntartási költségeit és a kisebb vagyonu nagyhercegek apanázsát is. Évente kétszer, így parancsolta egy régi szokás, meg kellett ajándékozni minden alkalmazottját és udvartartásának minden tagját, úgy hogy aranyórákra, briliáns nyakkendőitkre esztendőnként óriási összegeket kellett költenie.

Óriási vagyon volt az a huszmillió angol font is, amelyet még II. Sándor cár idejében helyeztek el az Angol Bankban és amely a Romanov-család mindenkorai fejének a rendelkezésére állott. Miklós cár, aki a maga személyére rendkívül takarékos és egyszerű ember volt, ehhez a tőkéhez soha nem nyúlt hozzá és még a kamatokat sem vette fel, mert úgy gondolta, hogy ez a huszmillió font a Romanov-család törzsvagyona, amely valamely katasztrófa idején (ez a katasztrófa a bolsevizmussal be is következett) biztosítja majd a ranejukhoz méltó életmódot. A világháború azonban új helyzetet teremtett és az egész huszmillió angol fontot a cár lassanként odaajándékozta a különböző hadikórházaknak. Különösen sokat költött a háború alatt a rokkantak támogatására és az a huszmillió angol font, amely ma valóban óriási összeget jelentene, az utolsó fontig elfogyott.

Végül a Romanovoké volt a világ egyik legnagyobb ékszerkincse. Három századon keresztül gyűjtötték ezeket a kincseket és maga a mitraformájú cári korona, amelynek kerestjét négy hatalmas briliáns alkotta, megbecsülhetetlen értékű drágaság volt. A 194 karátos Orlov-gyémánt, a 120 karátos „hegyi gyémánt” és a 85 karátos „sah”, valamint az Észak csillaga, a legnagyobb rubin, voltak ennek a kincstárnak a legdrágább ritkaságai, ezeket azonban mind lefoglalta a szovjet.

Miklós cár gyermekeinek külön vagyona volt, amelyet külön is kezeltek. A készpénzvagyon a háború utolsó esztendejében mintegy hétmillió rubelt tett ki és ezt egy óvatos miniszter a cár tilalma ellenére kicsempészte Oroszországból és mindenféle átutalások után Berlinbe juttatta. A forradalmi zürzavarban senki sem gondolt arra, hogy felvegye ezt a pénzt és a cári gyermekek vagyona a márka inflációja idején teljesen semmivé lett.

KÖNYVEK

Ursula Parrott: „Ex-feleség”. Az elvált asszony, a független nő regénye. Hogyan él, hogyan szeret és hogyan dolgozik a mai asszony. Az Atheneum 68 lejes diszvásonkötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3—400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Cluj. Kérje a 12 kötetes szenzációs sorozat jegyzékét.

Móricz Zsigmond: „Forr a bor”. A nagy diákok, az élet küszöbén álló fiatal emberek regénye a nagy író legújabb műve. Az Atheneum 68 lejes diszvásonkötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3—400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Cluj. Kérje a 12 kötetes szenzációs sorozat jegyzékét.

Franz Werfel: „A nápolyi testvérek”. Hat nápolyi testvér izgalmas életregénye, a mai Olaszország és a mai Európa megragadó körképében. Az Atheneum 68 lejes diszvásonkötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3—400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a 12 kötetes szenzációs sorozat jegyzékét.

Szomory Dezső: Párisi regény. Szomory Dezső új regénye nemcsak koncepciójánál, de terjedelménél fogva is hatalmas mű, az 500 oldalas testes kötet az Atheneum kiadásában jelent meg, ára a régi 306 lej helyett most árleszállításban 112 lej minden könyvüzletben, vagy ahol nincs, Lepagenál Kolozsvár.

A NAC tiltakozása a sportbéke megzavarása ellen

„Más célt, mint a sportot sohasem ismertünk” — mondja az egyesület határozati javaslata.

A C. A. O. (NAC) nagyváradai sportegyesület főtítkársága szerkesztőségünkhez ma levelet intézett, melynek lényegét az alábbiakban közöljük:

Rendkívüli közgyűlést tartott ma Nagyvárad egyik legnagyobb sportegyesülete. A NAC közgyűlésén ezuttal nem aktuális sportkérdések kerültek napirendre, hanem az egyesület léteérdekét támadó hajsza képezte a megbeszélés tárgyát. Az utóbbi időben egyes bucaresti-i sajtóorgánumok — sajnos — a sportba is beleviszik a politikát és arra a terepnumra csapnak át, amely eddig mentesült az igaztalan támadásoktól.

Néhány héttel ezelőtt váratlanul disszonáns hang zavarta meg azt a harmóniát, amely eddig a sport területén uralkodott. Az egyik bucaresti-i lap a román válogatott legutóbbi külföldi szereplésével kapcsolatosan súlyos vádak sorakoztatott fel a válogatott csapat egyik magyar tagja: a nagyváradai Czinczér ellen. És ismét felhangzott a régi vád, amelyet egyesek olyan előszerepléssel ráncigálnak elő, amikor kisebbségi magyarokról van szó. Először csak Czinczért vádolták Irredentizmussal, de később már egyesületét, a NAC-ot is belekeverték az ügybe.

A NAC vezetősége mára rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelyet dr. Grünstein Bernát elnök nyitott meg. Az elnök beszédében kijelentette, hogy ünnepélyesen tiltakozik az alaptalan vádak ellen. A NAC mindenkor az általános sportszempontra tartotta és tartja szem előtt. Hogy mennyire valótlan és a hír, amely irredenta működéssel vádolja a váradai zöld-fehéreket, bizonyítja, hogy a klubnak éveken át volt főtítkára Chis Jenő dr., aki jelenleg elnöke az alakulatnak. A diszelnökök között Pelle János dr., Petrick Cornel dr., Bota Romulus és Cirescu őrnagy foglalnak helyet. Az elnöki megnyitó után Kovács István ügyvezető elnök emelkedett szólásra és élesen elítélte az egyes sajtóorgánumok tendenciózus hajszáját. Majd az elhangzott felszólalások után a közgyűlés a következő határozatot hozta:

„A NAC közgyűlése megütközéssel vett tudomást azokról az alaptalan vádakról és rágalmakról, amelyek az egyik játékos elleni támadásból kiindulva ma már a NAC-ot is érintik. A NAC 23 éves múltja és ez idő alatt a sport érdekében kifejtett tevékenysége a legeklátásabb bizonyíték ezekre a vádakra, hisz a NAC nyitott ajtók és ablakok mellett dolgozott és minden elfogulatlan bíráló mindenkor megállapíthatja, hogy más célt, mint a sportot soha nem ismert. Éppen ezért a közgyűlés teljes eréllyel tiltakozik a felhozott vádak és nyilvánvaló aknamunka ellen, melynek más célja, mint a sportbéke megbontása és a NAC elkedvtelenítése nem is lehet. Amikor a NAC mindezeket az FRFA tudomására hozza és a legszigorúbb vizsgálat megindítását és gyors lefolytatását követeli, úgy a vádlottak, mint a vádaskodók ellen is, egyben fogadalmat tesz, hogy nem törődve az ellenség aknamunkájával, továbbra is csak a sportért fog dolgozni és e célból a legjobb erejével mindenkor és mindenkinek rendelkezésére áll!”

Hármas halállal végződött egy volt fegyenc kirándulása

Koppenhágából jelenti tudósítónk: A Herning városból érkező jelentések szerint egy volt fegyenc, aki néhány nappal ezelőtt szabadult ki a fegyházból, tegnap autókirándulásra ment három barátjával. A kocsit a volt fegyenc vezette ittas állapotban. A kirándulók többé nem tértek vissza és amikor a keresésükre indultak, megállapították, hogy az autó Kisbend községi utasaival együtt a tengerbe zuhant. Az utasok valószínűleg a tengerbe fultak.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradon keresztül fog vezetni a London—bagdadi ut

Nagyjelentőségű közlekedési konferencia

Nagyfontosságú nemzetközi közlekedési konferencia volt az elmúlt napokban Szegeden. Még néhány évvel ezelőtt született meg egy óriási műút építésének a terve, amely műút Londontól Bagdadig vezetne. Két évvel ezelőtt Londonban állapodtak meg a nagyszabású terv megvalósítására vonatkozólag és úgy határoztak, hogy a kontinensen az út Franciaországon, Németországon Ausztrián és Magyarországon áthaladva, vagy jugoszláv, vagy pedig román területen megy tovább, majd áttér Törökországba. Minden ország természetesen maga fedezi az utépítési költségeket. Az út Calais-tól, Budapesten keresztül, Ceglédig már teljesen készen áll és most folyik a Cegléd—Szeged közötti szakasz építése.

A most megtartott szegedi értekezlet legfontosabb tárgya az volt, hogy döntsék arról az eddig még vitás kérdéstről: Magyarországból Bulgáriába vajon Jugoszlávián, vagy pedig Románián keresztül haladjon-e az út. A jugoszlávok azt követelték, hogy az építendő nemzetközi autót Szegedről folytatódjék Horgos felé, Szabadka, Ujvidék és Nis felé. Románia ezzel szemben azt kívánja, hogy az út vezeték Arad, Brassó, Bucaresti és Constanca érintésével, Bulgária felé. Az értekezlet a kérdésben még nem tudott dönteni. Minden valószínűség azonban amellett szól, hogy a román kérelmet fogják elfogadni és ebben az esetben Arad is belesik ebbe a nemzetközi útvonalba.

Általános földadó-leszállítás következik

A mezőgazdasági kamarák vezetőit Bucarestibe hívta a földmivelügyi miniszter — Az aradi kamara elnökének adatai

Mint ismeretes, Romániában a földadókat is öt évenként vetik ki. A legutóbbi adókiivetés 1927-ben történt, tehát ez év végén a most érvényben levő adókat a jövő évtől kezdve megváltoztatják. Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója azt jelentette, hogy Voicu-Nitescu földmivelügyi miniszter országos ankétet rendez, amelyre meghívta az összes mezőgazdasági kamarák vezetőit is. A nagyszabású értekezlet e hó 19-én kezdődik és mezőgazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják a tanácskozási eredményeit. Az Aradi Közlöny szerkesztősége kérdést intézett ez ügyben dr. Marsieu Iustin volt prefektushoz, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnökéhez, aki a következő adatokat közölte velünk:

— A folyó hó 19-én kezdődő tanácskozáson az aradi Mezőgazdasági Kamara is képviselteti magát. Az értekezlet kéthárom napig fog tartani és előreláthatóan azt javasolja, hogy a földadót szállítsák le, ami kétségteljesen meg is történik. Az adóleszállítás teljesen indokolt, mert az 1927-ben történt adókiivetés idején a buza ára nyolcszáz és ezer lej között váltakozott, tehát teljesen indokolatlan volna, ha az akkori adókat a következő öt évre is fenntartanák, mert hiszen hosszú ideig 250—300 lej volt a buza ára, amely még most is csak 550—600 lej körül áll.

A földadóvallomási ivateket december 15-től kezdődően kell benyújtani az illetékes pénzügyi fórumokhoz.

Munkabeszüntetés az aradi Rudkovski-gyárban

A volt Kiss Ernő-uccában lévő Rudkovski-féle régi rez- és vasöntőben dolgozó 18 szakmunkás ma beszüntette munkáját, mert a nehéz viszonyok miatt nem juthattak hozzá pontosan munkabéruikhoz. A gyár évtizedeken keresztül e szakmában a legelső volt, de a gazdasági krízis következtében hatvan munkásból álló létszámát kénytelen volt tizennyolcra redukálni. A vállalat ez év elején a freidorfi cukorgyár felszerelését elkészítette, de annak árát még nem kapta meg teljesen.

A gyár és a munkások között olyan megállapodás jött létre, hogy a hátralékos munkabéreket csak akkor fizeti ki a tulajdonos, ha a cukorgyár kiegyenlíti tartozását. Mivel az adós nem tett eleget kötelezettségének, a Rudkovski-gyár sem fizette ki munkásait, akik emiatt beszüntették a munkát. Az egyezkedési tárgyalások rövid idő múlva kedvező eredménnyel befejeződnek, mert a gyár vezetősége a cukorgyártól származó követelésére cedálóleveleket ad alkalmazottainak.

— Lótenyészti egyesület alakul. E hó 19-én Timisocar (Temesváron) gyűlést hívott össze az ottani mezőgazdasági felügyelőség. A tanácskozáson az aradi, a hunyadmegyei, a krassói, szeverini és temesvári Kamarák megbízottjai vesznek részt. A felügyelőség ugyanis lótenyészti egyesületet fog alakítani, amelynek hivatása a lónevelés, a lótenyészés előmozdítása, lóversenyek rendezése, stb.

NYILTÉR.

E rovart alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk

özv. Bokor Alajosné

született Bildhauer Gizella

hirtelen elhunyt. Drága halottunkat f. hó 17-én délután fél 8-kor kísérik a Bulv. Regina Maria 9. számú gyászaházból örök nyughelyére.

Aldott emléket örökké kegyelettel őrizzük!

Bokor Mária,	Dr. Schweitzer József,
Bokor Gábor,	Solymos Géza,
Bokor Ernő,	vejei.
özv. Schweitzer Józsefné	özv. Herzlinger Aronné,
sz. Bokor Anna,	Bildhauer Flóra,
Solymos Gézáé	testvére.
sz. Bokor Izabella,	Solymos Marika,
gyermekel.	Bokor Gabika,
	unokái.

„OLLA”
a világmárka!
Egészsége érdekében óvakodjon silány utánszaktól. Követeljen ki-mondottan eredeti „OLLA“-t, mely évtizedek óta elismert és vezető minőség.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 17.

Bucuresti, 13. Gramofon. 13.45. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar. Köhnyű és román zene. 19. Dinicu-zenekar. 20.30. Borodin: „Igor herceg” című operája. — Budapest I. 10.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Orosz balalajka-zenekari hangverseny. 4.30. A rádió diákképzője. 5. „Irnők a mai magyar irodalomban”. 6. „A szarvasmarha hasznosítása”. 6.30. Ifj. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 7.45. „Nagyatádi Szabó István”. 8.15. Áprily Lajos és Sajó Sándor költeményeikből adnak elő. 9. Velencei-est. 10.20. A rádió külföldi negyedórása. 10.30. Beethoven-hangverseny. A hangverseny után kb. 12. Guttenberg György jazz-zenekarának hangversenye a Dunakorzó-kávéházban, Vig Miklós énekszámaival. Budapest II. 6—6.30. Esta-Danubius gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Cerda-zenekar. 13.40. Gramofonlemez. 16.30. Schumann Dávid: Szövetségiek tánca. 17.05. Ki volt Shakespeare? 17.45. A Lederer-zenekar szórakoztató zenéje. 20.55. Strauss: „Ró-

zsalovag” című operája. Közvetítés az állami Operából. — Belgrád. 12. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 16. Gramofon. 17. Dalok. 17.30. Rádiózenekar. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Táncczene. 15.30. Slavia-zenekar. 18. Rádiózenekar. 20.05. Rádiózenekar. 21.05. Maday Aliz zongoraversenye. 21.30. Vidám erdei művek. — Langenberg. 18. Szórakoztató zene Frankfurtból. Közben zongoraverseny. 21. Zenekari hangverseny Frankfurtból. 22.20. Mexikó utolsó császára. hangjáték. 23.25. Esti zene. — Mor. Ostrava. 11. Katonazene. 12. Gramofon. 16.30. Fischer hegedűművész. 16.45. Cseh dalok. 23.35. Szórakoztató zene. — Poste Parisien. 22. Maupassant: „Musette” című háromfelvonásos. — Pozsony. 12.05. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 16.30. Gramofon. 19.25. Gramofon. Prága. 7.15. Zenés ébresztő. 12. Gramofon. 20.20. Fuvószena. 21.35. Dudatrió hangversenye. 22. Rádiózenekar hangversenye. Róma, Nápoly. 21.45. Thomas: „Mignon” című operája. —

PÉNTEK, NOVEMBER 18.

Bukarest. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.25. Rádiózenekar. 20.40. A filharmonikusok hangversenye. — Budapest I. 10.15. Hangverseny. 13. Déli harangszó. 13.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 4.30. A rádió diákképzője. 5. „Napi jeremiádák.” Dr. Buda-

László felolvasása. 5.30: Rácz Lala és cigányzenekarának hangversenye. 6.30: Iparművészetünk helyzete. 7: Gaál Franciska első hangosfilmje. Közvetítés a Paramount budapesti stúdiójából. 8: „A turáni alföld.” Dr. Chohnoky Jenő előadása. 8.25: „Az Operaház előadásának közvetítése. „Don Juan” Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 12.20: Adler zenekar. 13.40: Wagner—Liszt: Tannhäuser. 14.10: Gramofon. 17.55: Romantika az operában. 21: Közvetítés Berlinből: Klasszikus operettek. 22: Olimpiai diszhangverseny. 23.15: Gramofon. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Gramofon. 13.35: Gramofon. 16: Gramofon. 17.30: Rádiózenekar. 21: Mozart-est. 22.10: Keringő. — Brünn. 16.30: Gramofon. 17.10: Rádiózenekar. 20.20: Brácsaverseny. 23.20. Rádiózenekar. — Brüsszel. 21: Liszt: I. magyar ábránd. — Kassa. 13.30: Cigányzene. 14.35: Gram. 15.30: Hemerka zenekar. 18: Gramofon. 19: Magyar óra. Turák a Magas Tátrában. 20.05: Rádiózenekar. — Milano. 18.10: Gramofon. 20: Könyű zene. 20.30: Gramofon. 21.45: Szimfonikus hangverseny. — Mor. Ostrava. 10.30: Fuvós zene. 13.30: Rádiózenekar. 20.05: Könyű zene. — Róma Nápoly. 18.20: Könyű zene. 21.30: Könyű zene. — Varsó. 18: Szórakoztató zene. 21.10: A filharmonikusok szórakoztató zenéje. 24: Táncczene.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

KINDERVERSORGERIN zu 2 Kindern wird gesucht mit Jahresbezugnissen. Adr.: v. Weitzor-u. 8. I. em. 3936

TISZTESSÉGBES mindenféle főzőnőket azonnali belépésre keresek. Bul. Reg. Ferd. 25., II. 3930

NEM RÉG felszabadult fodrász-szögöd felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3938

LAKÁS.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában. a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadó-jában. a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában. a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

VESZEK posta által lefoglalt rádiót. Eladok nagy asztalparhertet kétféle sőtével. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3982

VENNÉK egy használt, de jókarban levő cserépkályhát. Cím N. M., Str. Oncu 13. (v. Schweidel J.-uoca). 3985

12 és 6 SZEMÉLYES ezüst evőeszközök. ezüst gyertyatartók, ezüst tortatál, komplett szobaberendezések, szőnyegek, festmények, márkás porcellánok, szőrmebundák, disztárgyak, férfi kabátok, vitrinek, komódok, antik sárokszekrények, storeok, függönyök, asztalterítők, asztal és ágyneműk, fényképező gép, álló villanylámpák, fotelok, tükrök, ebédlőóra, fali vitrinek, meissenai és Neu Wien servisek, disztárgyak stb. eladók. Salgóiné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-uoca) Neuman-palota. 1000

ELADÓ Porcellán fali mosdó, teleses rádió, márvány oszlop, nagy üst, összekapcsolható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2—4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3644

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyaid beadják Salgóiné bizományi üzletébe Str. Horia (Széchenyi-u.) I. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat aranyérméket, disztárgyakat, keleti és gyári szőnyeget, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezeték kiöntő-kagyló, megvételre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

Kézvel csépeelt rozs-zsupszalmát vaggontételben vesz: **MUNDUS & BORLOVA** Armenisi Faipar r.-t. Caransebes.

Ajánlatok ár és szállítási feltételek megjelölésével kéretnek. 3889

Puha ólom

megvételre kerestetik.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Aradi kertészetből olcsón eladók:

3730 Legjobb minőségben és fajokban bokor- és magastörzsi rózsák, Futók: mint ampelopsis veitchi, polygonum, cle. matis. Fenyők, buxusok. évelők, szamócapalánták. Érdeklődni: König & Lázár szállító cégnél.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Olcsó tűzifa

Ölla L. 560. —
Száz kg. tűzifa L. 48. —

Aufricht fatelenpen
(Gyermekkorház mellett) Cal. Vint. 1-2.
Olcsó fuvar és fűrészelés. Tel.: 69

Hó- és sárcipő javítás!
24 óra alatt 8747

nagyon olcsón.
Hammer Zsigmond és Fia
Bul. Reg. Ferd. (Boros Bóni-tér) No. 27.

Széna, here, szalma
BOROS fa- és széna-kereskedőnél.
volt Óvár-tér. — Telefon: 591.

HIRDESSEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

ÜZLETEK.

FORGALMAS TRAFIK átadó. Cím a kiadóhivatalban.

Péküzlet,

műhelyekkel és házzal együtt eladó vagy bérbe. ó. Felvilágosítást nyújt Dr. Werner ügyvéd, Str. Horia No. 4.

Jőjjön hozzánk!

Meglátja érdekes! Arverésből, alkalmi vételekből, hagyatékokból származó ebédlők, háló, uriszobák, szalonnok reaktivált olcsón. Kassák 0, 1, 2, 3-as olcsón. Férfi- és női bundák, gardero szekrények, fehér butorok, össze- osukható vaságys, lőszór matrac 8 párna 950 lej. Amerikai íróasztal, amerikai redőnyös könyvszekrény. Tonet-székek 100 lej, ottomán 900 lej, stb. stb. **COMISIO** bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház 24 százalékkal mellett folyósít kölcsönököt arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegek, írógépek, stb., úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtelen elfogadunk.

Óriási hőség lesz
szobákban, 387

ha **BOROS-fatelepen vásárol,** volt Óvár-tér. Telefon: 591.

Minden városban

és minden faluban tudják, hogy milyen kellemes és előnyös megszállni

Budapesten

BRISTÓL

Szállóban.
Előzékeny kiszolgálás.

Kellemesen fűlt szoba.
Kitűnő ellátás.

Naponként és személyenként

12. — P.-ért.